

PÄIKE

Pr. A. Krentzwaldt
Suomi-NSV Riik
Raamatukogu

AJAKIRI LASTELE JA NOORTELE

Jaanuar 1938a (Nr 1(2)) Hind 35 senti.

„PÄIKE“

toob päikesepaistet igasse perekonda !

„PÄIKE“ on moodsalt toimetatud laste ja noorte ilukirjanduslik ajakiri, mille kaastöölisteks parimad noorte kirjanikud ja kunstnikud, pannes suurt rõhku sisu valikule, tuues uuendusi ja täiendusi igas numbris, kusjuures ka lugejate oma kaastöö leiab sooja vastuvõttu.

„PÄIKE“ ei taha võistelda teiste ajakirjadega, vaid tahab omalt poolt kaasa aidata perioodilise noorsookirjanduse levimisele.

„PÄIKE“ toob peale ilukirjandusliku osa palju muud materjali, kõike, mis huvitab „Päikese“ sõpru. „Päikese Klubi“ toob järgmises numbris üllatusi.

„PÄIKE“ paneb eriti rõhku ajakirja välimusele, kasutades rohkearvulisi kunstipäraseid illustratsioone ning valitud pildimaterjali.

„PÄIKE“ ilmub mitmevärvilise kaanega, igal numbril uus kaanepilt.

„PÄIKESE“ väljaandmine on usaldatud kirjastus „Kuldkirja“ hooleks.

„PÄIKE“

toob päikesepaistet igasse perekonda !

PÄIKE

Ajakiri lastele ja noortele

JAANUAR 1938

NR. 1 (2)

Seda tüd-
rukut tun-
neme kõik
(vt. „Filmi-
nurk“,
lk. 28).

VANA HOBUNE

Elmar Valmre

V. Aleksejevi illustratsioonid

Igal kevadel, kui koolitöö oli lõppenud, sõitis Vello maale vanaisa juurde suvitama. Ta vanaisa elas Võrumaal, Kiisa järve kaldal. See oli munakujuline järv, kõrgete kallastega, — alati vaikne, peegelsileda pinnaga, sest ta oli tuulte eest kaitstud. Kalda ääres, madalas vees, kasvasid kalmused ja nende kohal lendlesid värvilised kiilid.

Siin oli hea suvitada. Võis mängida vanaisa maja ümbruses, sulistada järves, või külastada naabreid. Viimased olid lahked inimesed ja nägid Vellot hea meelega. Seal oli näiteks Oru-Ann, vana hallide juustega naine, kes teadis järvest ja järvevaimudest rääkida imelugusid. Ent kõige paremini sobis Vello naabri perepoja Ennuga. Kuigi too oli juba täismees, ta armastas viibida Vello seltsis ja kohtles teda nagu endasugust. Võib-olla seepärast, et nad mõlemad armastasid väga hobuseid ja võisid neist lakkamatult rääkida.

Ennu isal oli neli hobust. Kolm neist olid noored ja tugevad, ent neljas, keda hüüti Jukuks, oli vana ja kõhn. Ta ei suutnud enam töötada, ta vaid seisis tallis või jalutas koplis. Vello märkas, et Enn hoolitses tema eest eriti, kohtles teda peaaegu nii, nagu oleks ta olnud inimene. Ta hüüdis teda alati nime pidi, ning siis hobune tõstis erksalt oma vana pea, — ja ta silmad näisid noortena.

Ühel päeval küsis Vello Ennult:

„Miks te ei müü Jukut ära? Temast pole enam mingisugust kasu.“

„Ma ei müü Jukut kunagi,“ vastas Enn.

Ja kui Vello päris põhjust, Enn jutustas talle järgmise loo:

„Sinna on palju aastaid tagasi, kui isa ostis Juku,“ ta algas. „Ma olin tol korral umbes sama

vana kui sina. Juku oli siis noor, tugev ja ilus. Ükski teine hobune ümbruskonnas ei traavinud nii nagu tema. Sa oleksid pidanud nägema tema uhket peahoiakut, tema kerget sammu! Ja kõigele lisaks ta polnud kuri. Ma ei kartnud lasta tal oma peo pealt süüa.

Siis oli parajasti sõjaaeg. Maal valitses koratus. Igasugused kahtlased inimesed liikusid ringi, — ja polnud tark usaldada seda, keda ei tundnud. Paljudesse taludesse tungisid röövlid ja paljud talud pisteti põlema. Inimesed heitsid õhtul raske südamega magama. Mu isal rippus voodi kõrval laetud vintpüss — igaks juhuks.

Ühel päeval, — oli hilissügis, — isa pidi sõitma linna. Vajasime raha. Isa ladus vankrile jahu ja liha, et müütada seda turul. Ta võttis ka mind kaasa, sest mulle oli tarvis osta saapaid ja kooliraamatuid. Ema, vanaema ja kaks sulast jäid koju.

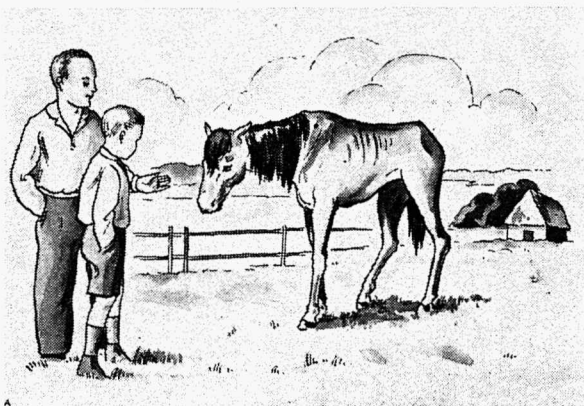
Asusime teele varahommikul. Oli veel pime. Taevas sirendasid tähed. Juku traavis rõõmsalt puristades vankri ees.

Oli juba valge, kui jõudsime linna. Isa sai ruttu jahust ja lihast lahti, sest linnas valitses suur toiduainete puudus. Siis ostsime mulle vajalikud raamatud ja saapad, — ning Juku traavis jällegi kodu poole. Lõuna paiku oli hakanud sadama vihma ja õhtuks sadas päris tugevasti. Olime mõlemad märjad ja külmetasime. Peatusime lõpuks ühe kõrtsi ees, et soojendada endid ja anda Jukule kaeru. Ilm oli läinud päris pimedaks, tuul muutunud maruks.

Suures ja hämaras kõrtsitoas, mida valgustas laes rippuv petrooleumilamp, istusid mõned mehed, juues õlut. Leti taga seisis paks, punase näoga kõrtsmik, piip suus. Ta tervitas meid pisut süngelt, ja kuuldes, et soovime süüa, tegi oma naisele korralduse seda meile valmistada.

Kui ootasime toidu lauale toomist, tuli üks võõrastest meestest meie laua juurde. Ta oli suur ja tugev, pikkade kollaste vurrudega. Seljas oli tal lühike nahkjope ja peas läkiläki, ehkki polnud veel talv. Ta tegi isaga juttu; päris, kust me tuleme ja kuhu läheme. Enda ta ütles olevat hobuseparisniku, kes sõidab ringi, et osta hobuseid. Samas ta ütles, et tal olevat väga tore hobune ja küsis, kas me seda kõrtsi ukse ees ei märganud. Me polnud ta hobust märganud. Ta lubas meile teda näidata. Muide, ta näis olevat kena mees ja isale ta meeldis. Kui toit toodi lauale, ta jäi edasi meie juurde ja nad vestlesid isaga hobustest ja põllutööst. Ta pakus isale ka viina, kuid isa keeldus.

Olles söömise lõpetanud, tõusime, et lahkuda.

Juku oli vana ja kõhn. Ta ei suutnud enam töötada, ta vaid seisis tallis või jalutas koplis.

Hobuseparisnik ütles, et tal on meiega üks tee, ning tuli kaasa.

Räästa all varjus seisis tema hobune ja see oli tõesti tore loom, suur, must, väga vilgas — ja väga tige. Ta oleks peaaegu napsanud mu käe suhu, kui tahtsin teda silitada.

„Kuulge, tulge õige minu vankrisse,“ ütles hobuseparisnik isale. „Siis näete, kuidas mu sälu sõidab. Sõidame tükk teed koos. Teie poeg võib sõita meie taga.“

Isa kõhkles hetke ja vaatas mulle otsa.

„Saan üksinda Jukuga hakkama,“ ütlesin, sest tahtsin võõrale näidata, et oskan hobustega ümber käia.

Isa ronis hobuseparisniku vankrisse. Ja sõit algas. Istusin nüüd üksipäini vankris, ohjad käes. Püüdsin kogu aeg püsida eessõitva vankri lähedal, et neid mitte kaotada silmist. Vahemaa pidi olema väga väike, sest oli nii pime, et näha võis vaid viie-kuue meetri kaugusele. Alul läks kõik hästi. Ent siis muutus vahemaa hoidmine üha raskemaks, sest hobuseparisnik, tahtes isale vist näidata, mis ta hobune suudab, oli hakanud kihutama. Pidin Jukut alatasa ergutama, et mitte maha jääda. Ning mul hakkas ebamugav. Tekkis hirm. Kui jään neist maha, mis siis? Kõik jutud röövleist ja mõrvareist meenusid korruga. Varsti pidime jõudma metsa, kus kahe nädala eest oli keegi paljaks riisunud. Tundsime, kuis mu põsed hakkasid õhetama; mul oli korruga väga kuum.

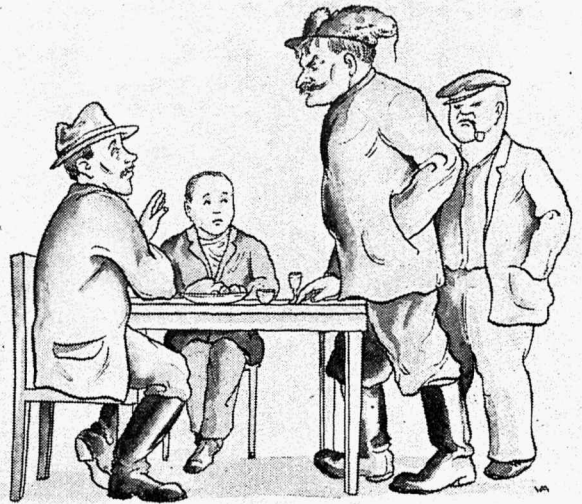
Hobuseparisniku vanker, kus istus isa, kipus vägisi kaduma silmist. Vahemaa oli kasvanud juba kahekordseks. Ja viimaks ma ei näinudki enam esimest vankrit, võisin kuulda vaid ta põrsemist. Erutus minus kasvas. Ergutasin Jukut kuidas oskasin.

Jõudsimetsa. Teadsin, et varsti hargneb tee kaheks ja et mul tuleb pöörduda paremale. Esimene vanker oli juba õige kaugel ees. Jälgisin hinge kinni pidades ta põrinat. Nüüd ta peaks olema juba teeristil... jah, ta pöörduski ära, sest põrin muutus tumedamaks, kaugenenes. Ruttu talle järele!

Kuigi oli väga pime, nägin ebamääraselt, et tee tegi käänakku. Tõmbasin tugevasti paremast ohjajarust. Kuid siis juhtus midagi ootamatut...

Parajasti, kui Juku pöördus, kerkisid teele ette kaks tumedat kogu — kaks meest, kes laialisirutatud kätega püüdsid mul sulgeda teed. Juku ehmus ja pöördus järsult vasakule, — valele teeharule, mis viis hoopis teisele poole. Mina olin liialt kohkunud, et teda juhtida. Ent mis see oli? Ka siin oli midagi teel ees... Jah, keskk teed seisid mehed — ja ka nemad olid sirutanud käed laiali, et hobust peatada...

Röövlid! käis mul läbi pea. Nad on mind kavalalt isast eraldanud. Nad kavatsevad mult

Kui ootasime toidu lauale toomist, tuli võõras mees meie juurde.

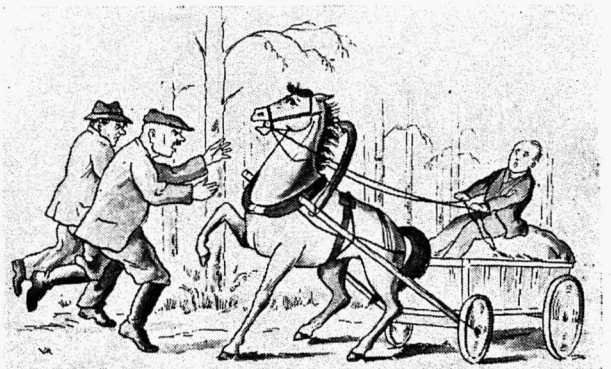
võtta Juku kõige vankriga! Ja kes teab, mis veel...!

Mind valdas kohutav hirm. Tahtsin karjuda, aga mu kõri oli nagu tangidega kokku pigistatud. Olen kadunud, mõtlesin.

Juku oli jäänud seisma ja mehed lähenesid meile joostes. Kui nad olid juba õige lähedal, Juku tõstis äkki pea, norskas ja hakkas tormama edasi. Mehed ei suutnud teda peatada. Ta jooksis nii, nagu ma ei enne ega pärast pole näinud ühtki hobust jooksmas. Kartsin, et vanker võib iga silmapilk laguneda koost või paiskuda ümber. Õnneks seda aga ei juhtunud.

Nähtavasti oli ka röövlitel metsa all peidus hobune vankriga ja nad hakkasid meid taga ajama. Kuulsin selja taga vankripõrinat, hüüdeid ja siis lajatas öövaikusess pussipauk. Mind tulistati!

Juku tormas aina edasi. Ma olin tõmbunud küüru, lasknud ohjad lahti ja hoidsin mõlemate kätega tugevasti vankriservadest kinni, et

Teele kerkisid kaks meest, kes laialisirutatud kätega püüdsid mul sulgeda teed.

mitte välja kukkuda. Ma ei teadnud enam, kus olime, sest olin hirmust poolsurnud. Ent Juku teadis, ta viis mind koju. Ma ei mäleta enam, mis juhtus vahepeal, mäletan vaid, et leidsin end korraga koduvärava ees. Juku hirnahtas rõõmsalt.

Varsti saabus ka isa, kellegi võõra vankris. Kuid see võõras polnud hobuseparisnik, see oli keegi naaberküla mees. Ta oli teel võtnud isa peale. Isa oli nimelt paha aimamata sõitnud edasi hobuseparisnikuga, kes kuulus röövlite hulka ja oli isa võtnud vaid seepärast oma vankrisse, et teda minust lahutada. Ent kui ta oli näinud, et mina neile enam ei järgne, ta oli käskinud mehel hobuse peatada ja joosnud tagasi mind otsima. Ent ta ei leidnud mind, — ja ta ei leidnud enam ka hobuseparisnikku, kes, arvates, et oli oma ülesande täitnud, oli põgenenud, et pärast ühineda oma kaaslastega...

Vaat, seepärast on Juku mulle armsam kui ükski teine hobune. Usun, et tookord ta päästis mu elu," lõpetas Enn.

Linnud tulevad Eestisse talvitama

Igal sügisel lendab meilt parvedekaupa linde lõuna poole, sest nad teavad, et ei kannata meie külma talve välja ja toitu pole neil ka kuskilt saada. Igaüks meist on ju jälginud linnuparvede lendu ja vanaisad ning -emad isegi püüavad selle järgi ennustada, missugune talv on tulemas, kas pikk või lühike, külm või soe, lumerohke või -vaene. Aga leidub ka õige palju linde, kes peavad meie kodumaad sama sobivaks talvituspaigaks, nagu meie kured ja pääsukesed Aafrikat. Need linnud elavad suveti õige kaugel põhjas, nad on alati harjunud külma ilma ja lumega, mispärast nad tunnevadki endid talvel meie juures nagu oma kodus. Ja ega nad igal talvel tulegi. Ainult siis, kui nende põhjakodumaal tuleb väga kuri talv, suure lume ja külmaga, nii et kõik seemned ja marjad mattuvad sügavale lume alla, või kui juhtub, et põhjas on väga vilets marja-aasta, võtavad need linnud ette selle pika reisu.

Allpool vaatleme lähemalt mõnda neist meil talvitavatest põhjamaa lindudest.

Üks huvitavamatest neist on männileevike. See lind näeb õige meeldiv välja oma punase kõhualuse ja hallpruunide tiibade ning sabaga. Männileevikese kodumaa on õige kaugel põhjas, nii kaugel, kus nad inimestegagi trehvavad õige harva kokku. Sellest ongi tingitud, et männileevikesed, kui nad sügisel siia lendavad, ei karda vahel inimesi peaaegu sugugi. Kust nemad teavad, et need väikeste lindude vastu võivad vahel olla väga halvad! On ette tulnud juhuseid, kus inimene ajab ridva otsa kinnitatud silmuse ühele männileevikesele kaela ja tõmbab selle oksalt maha, selle kaasläsed aga no kivivad rahulikult samal oksal marju edasi, nagu poleks juhtunud mitte midagi iseäralikku. Mõned arvavad, et männileevike on rumal lind, aga see pole põrmugi nii. Kulli eest oskab ta ennast väga hästi ära peita, sest seda lindu ta tunneb juba oma kodumaalt, ja kui ta meie juures on elanud mõned kuud ning tundma õppinud inimest lähemalt, ei lase ta seda endale enam ligi. On katset tehtud männileevikest toas puuris kasvatada, aga see ettevõte pole kellelgi õnnestunud, sest lind ei kannata välja toasoojust. Ta nõrkeb seal peagi, sest temale kui pakasega harjunud linnule tundub seal võib-olla sama kuumana, nagu meile kõvasti leilitatud saunalaval.

Männileevikese lemmiktoiduks on pihlakamarjad. Sellepärast asuvad nad ka sügisel siia tulles otsekohe nende kallale. Kui pihlakamarjad viimseni otsas, alles siis hakkavad nad muu toidu järele ringi vaatama ja leiavad, et ka kadakamarjad ja okaspuude kätide seemned täidavad kõhtu päris hästi.

Pihlakamarjadest niisama suurt lugu peavad siidisaabad, kelle pesituskohtadeks on samuti Euroopa, Aasia ning Põhja-Ameerika põhjapoolsemad osad. Välimuselt on need ilusamaid ning värviüllasemaid linde, keda oma kodumaal näeme. Nende tiivad on kollase-, valge-, punase- ja mustavärvilised, keha hallpunakas, must kurgualune, mis näeb eemalt välja nagu uhke täishabe, ja samavärvilised vöödid silmade ääres. Peas on

Meie pealinn tabel.

linnul ilus tutt, mida ta kannab tahtmist mööda vahel püsti peas, vahel aga surub vastu lagipead, nii et seda üldse pole nähagi. Kevade saabumisega lendavad siidisabad aegsasti tagasi põhja, et pesategenisega mitte hiljaks jääda.

Lehtpuumetsades leiame talvitajatena urvalinnud. Need pruunivöödilise selja ja valkja kõhualusega linnud lendavad heleda sädinaga kase- ja lepasaludes ringi ning ripuvad urbadel nii nagu juhtub, vahel püstloodis, vahel isegi selg alla poole. Üksikud urvalinnud jäävad vahel meie maale pesitama ja tunnevad endid siin suvesoojuse käes päris hästi.

Väljadel ja teedel elab suuremates parvedes lumehangelind, kes pesitab tundrate kõrgemates, kaljurikastes osades, Põhja-Jäämere rannikul ja saartel. Tema iseloomulikumaks tunnuseks on valge värvi rohkus alakehal, kaelal ja tiibadel, nii et ta lumeväljadel on päris hästi kaitstud oma vaenlaste silmade eest. Suveks, pesitusajaks, muutub ta veel valgemaks. Kujult ja suuruselt on ta kaunis sarnane lõokesega, mispärast teda kutsutaksegi mõnel pool lumilõokeseks. Ilmub meile oktoobrikuul, ära lendab aga aprillis.

Lumistel väljadel kohtame ka h u u k i

ehk lumiöökuuli, kelle valge, pruunide täppidega pehme sulestik teda väga hästi kaitseb külmemate tuulte eest. Isegi jalad on tal kaetud kuni küünteneni jänesevillataoliste pehmete sulgedega. See on vajalik seepärast, et lumiöökuul ka kõige külmemate ilmade ja suurimate tormidega peab väljal kükitama, sest metsi ta pelgab. Toidab ennast väiksematest loomadest, aga kui muud saada pole, läheb näljaga isegi jänesele kallale. Tema pesitamisest teatakse niipalju, et ta Põhja-Jäämere rannikul ja saartel elab ning oma pesa ehitab tundra pinnale. Üht ja sama pesa kasutab aastaid. Huvitavamaks nähtuseks lumiöökuuli juures on, et toidusaamise võimalused ja hulk mõjuvad tema munade arvu peale. Kui on kehva aasta, muneb ta vaevalt kuus muna, kui aga toitu on saada külluses, siis vähemalt poole rohkem. Meie öökullidest erineb lumiöökuul selle poolest, et varitseb saaki päevavalgel, samuti nagu tema sugulane v ö ö t ö ö k u l l g i, kel on peenevöödilise sulestik ja kes metsa sugugi ei pelga, vaid selles elab õige meelsasti.

Huvitavamaid linde, kes veel tulevad meile põhjast, on kahtlemata v e s i p a p p. Ta on kuldnoka suurune, tumepruun, kurgualune ja rind valged. Elab ojade

ääres, milles leidub allikarikkaid ning kiirevoolulisi kohti, mis ei külmu talveks kinni. Toitu hankimas käib vesipapp oja põhjast jääkülmast veest, olles seega üks väga vähestest tuukritest meie laululindude peres.

Leidub veel teisigi talivõõraid meie

lindude seas, aga need on harvemini esinevad, mille pärast me praegu nende juures ei peatu. Parem läheme välja ja vaatame ringi, kas vahest silmame kuski ümbruses mõnd lindu, kellest eespool juttu. Võib-olla avastame nende kommetes veel mõndagi huvitavat.

HALDJAS PIRIPILL

Muinasjutt

E. Leps-Estam'i illustratsioonid

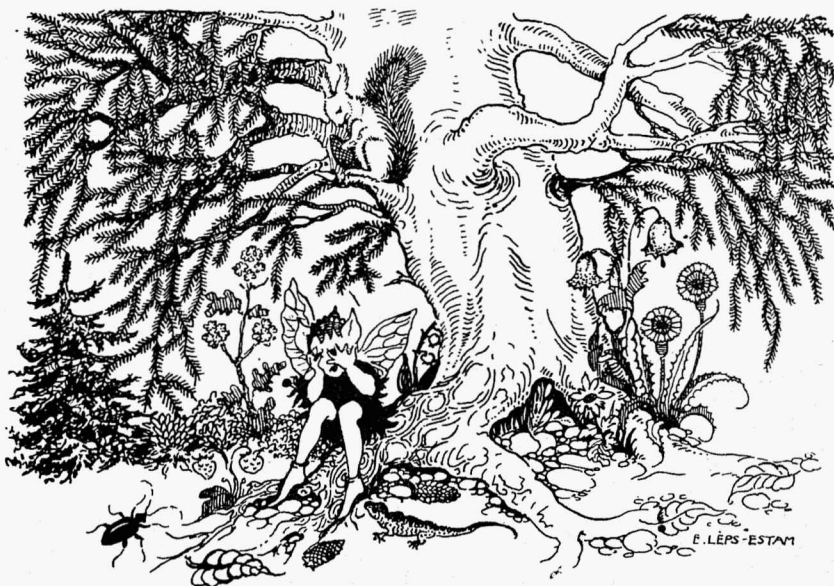
Siinilind

Kord elas metsas suure puu all väike haldjas, keda kõik metsaelanikud hüüdsid Piripilliks. See oli väga kohane hüüdnimi, sest haldjas Piripill nuttis tühisemagi asja pärast. Näiteks, nokitses orav, käharsaba, puu otsas käbi seest seemneid ja viskas nalja pärast tühjakssöödud käbiga Piripilli, — kohe hakkas viimane tõinama, kuigi tühi käbi ei või olla teab kui valus. Keerutas tuul, sasipea, sügisese metsa all kollaste lehtede seas. Kogemata langes üks vahtraleht Piripillile pähe. Uu-uu! nuttis see, nii et silmad olid

punased. Kord sööstis jäneš, kikk-kõrv, mööda. Sellest ehmus omakorda vilgas sisalik, kes soojendas end suure kivi kõrval päikese käes, nii, et esimese ähmiga pistis põgenema otse üle haldjakese varvaste, kes istus samas puu juurika peal. Sa armas aeg, seda tänitamist, mis nüüd tuli! Vaene sisalik oli väga kokkunud taibates, et tema oli põhjustanud sellise pahanduse. Ta pakkus valu leevenduseks Piripillile isegi oma pikka saba, millele ta alati väga uhke oli ja mis, tema oma sõnade järgi, viitas ilmselt tema sugulusele

suure ja vägeva krokodilliga Lõunamaalt. Ent Piripilli pisaratevoolu ei suutnud seegi ohjendada. Isegi konn tuli hüpeldes ja küsis, kas tal pole vahest mitte konnasilmi, soovitades selle tõve vastu tarvitada äikese ajal aiaposti pealt võetud vihma-piisku. Piripill raputas ainult pead ja nuttis lakamatult edasi. „Vitsu vaja!“ pomises teras-kuueline põrnikas, „vaja kase käest küsida, kas tal pole paar liigset raagu.“

Nii kestis see päevast päeva. Lõpuks tüütas sel-

Vaene sisalik oli väga kokkunud taibates, et tema oli põhjustanud sellise pahanduse.

line alaline nutujoru kõiki ümberkaudseid metsaelanikke väga. Hunt otsustas sellele lõpu teha.

Ühel päeval, kui haldjas Piripill läks kodupuust välja, et osta kangur-ämblikult paar meetrit lõuendit särgiks, sööstis hunt lähema puu tagant tema kallale. Juba tema laialiaetud lõugadest mõistis Piripill, et tal on kavatsus teda lõunaooteks kinni pista. Haldjake jooksis, mis jõudis, ise valjusti appi hüüdes. Ent keegi ei kuulnud. Viimaks, kui Piripillil hirmust ja suurest jooksupuust juba hing päris kinni jäi ja hunt juba käpa sirutas, et teda tabada, nägi haldjas viimasel minutil tumedat koopaavaust, kuhu ta väledasti sisse hüppas. Siia ta jäi lõõtsutades seisma. Süda peksis kõvasti rinnus. Önn, et hunt oli suur loom ega mahtunud koopaavausest sisse. Ent see ei keelanud teda koopa suu juurde valvama jäämast.

Haldjake oli nüüd vangis. Arusaadav, et ta silmad valgusid nüüd veel õieti vett täis ja ta hakkas suure häälega uluma.

Kohe hakkas Piripilli kõrval mingi pehme nahaga loom end liigutama ja pahaselt pomisema: „Kuule, ära aja siin vett maha. Näe, ongi kallis sametine kasukas mitmest kohast märjaks saanud. Kes need veeplekid nüüd välja võtab?“ Valitses pilkane pimedus. Piripill jäi hirmunult vait.

Siis kraapis keegi küünega vastu kivi, süttis tuli ja selle paistel nägi Piripill, et oli sattunud muti elamusse. Viimane ajas end parajasti sängist, kus oli teinud lõunauinakut, üles. Piripill jutustas nuuksudes oma loo, ent mutti ei näinud see põrmugi liigutavat. „Oh, vana piripill! Kahju, et hunt sind kätte ei saanud. Nüüd aga võta luud ja pühi põrandad puhtaks. Ka seinu oleks vaja tolmutada ja tagavarakambriid puhtaks teha. Ja jäta nutt!“ käratas ta, nähes, et haldjakesel silmad uuesti märjaks läksid, „muidu võid minna välja hundi juurde.“ See mõjus. Kellelgi pole tuju minna välja, kui tead, et ukse taga ootab hunt, kes laksutab näljasena hambaid. Tuli oli vahepeal kustunud.

„Siin on nii pime,“ kaebas Piripill.

„Kas sinu pärast peab raiskama kallist õli või tahad koguni elektrit,“ pahandas

mutt, kes oli üldtuntud kitsipung. „Küllap harjud, mina olen juba aastaid pimedas elanud, pole mul seepärast midagi häda.“

Piripill kokkus väga: haldjad on ju valguselapsed ega salli pimedust. Ent mutil oli õigus. Pikapeale tõesti harjusid silmad, nii et võis koopas valitsevas hämaruses seletada sealleiduvaid esemeid ja asju. Valdava osa ruumist täitis suur käsikivi, mille kolus oli mingi tume jahu.

Nüüd algasid haldjakesel kibedad päevad. Mutil oli ta abilisena teretunud. Ja kuigi haldjake oli suur piriseja, ei olnud ta mitte laisk. Ta leidis peagi, et töö oli siin pimedas ruumis isegi meeldiv vaheldus. Igavus oleks ta muidu tapnud. Ta oli sunnitud kraamima tube, valmistama süüa ja, eelkõige, ajama ikka ja ikka jälle ümber suurt käsikivi. Osutus, et tume jahu, mida ta nägi esimesel päeval kolus, oli must, rammus muld. Mutt müüs seda aednikkudele, kes kasvasid selles porgandeid, kapsaid, kaale, herneid ja iga-sugu muid aedvilju. Vastutasuks oli mutil luba korjata aedadest usse, putukaid ja mutukaid, kes kahjustasid juuri, nii et taimed muutusid kollaseks ja närtsisid.

Nüüd oli haldjakese ülesanne jahvatada käsikividega muld kohedaks, kuna mutt toimetas selle tellijatele koju kätte. Tema kodust eemal olles oli ukse ees alati tabalukk.

„Täna õhustame tube,“ ütles mutt ühel päeval. „Vaja avada aken.“ Mutt tõukas ninaga mustad, sametised eesriided kõrvale ja näe, seal oligi aken üleval laes. Ent akna ees olid jämedad puuvarvad, et haldjake ei saaks akna kaudu põgeneda.

Aken avanes metsa. Linnud laulsid seal oma laule ja läbi akna tungis juuspeenike päikesekiir, mängides haldjakese käel. Ja Piripill — naeratas. Siis sulges mutt akna, päikesekiir kadus, ja toas valitses jälle pimedus. Ent haldjake ajas lauldes käsikivi, sest et väike valgusekiir oli leidnud tee tema juurde.

Tihti, kui mutt oli väljas, tõukas haldjake eesriided akna eest ja piilus välja. Ja alati ta rõõmustus. Metsaõhk läbis tema sõormeid, tema kõrvu tungis kohin,

kui tuul jalutas puude ladvus, ja kord, kui ta pistis käe läbi varbade, langes sinna soe vihmapiisk.

Ühel päeval, kui Piripill jälle seisis avatud akna ees, juhtus sinna orav, käharsaba. „Näe, va piriseja!“ ei saanud ta hoiduda hüüatamast, heites pilgu aknast sisse. „Mida sa seal teed? Päriskõne oli sinuta suvel.“ Haldjas Piripill jutustas talle oma loo. „Vaata vana mutti!“ pahasdas orav. „Küllap leiame nõu, kuidas sind vabastada!“ Ja orav läks rabinale üles mööda puud, et rahulikult järele mõelda.

Järgmisel ööl, kui Piripill lamas oma asemel, ta tundis järsku kedagi toas liikuvat. See oli väike hiireke, kes jutustas, et

orav oli nad siia saatnud, tema ja ta venna. Nad pidid läbi närma aknavarvad, et haldjake võiks põgeneda. Olles selle sooritanud üks-kaks-kolm, ta tuli äratama Piripilli, enne kui mutt avastab lõhutud akna. Krapst! oli Piripill süngist väljas, põgenedes väledasti, hiireke tema järel.

Kõik metsaelanikud oli rõõmsad, nähes Piripilli jälle endi keskel. Teda ei nähtud enam iialgi nutmas, isegi siis mitte, kui nad korraldasid oravaga lõbusa käbisõja ja üks käbi tabas teda kogemata õige valusasti põse pihta. Piripill vaid naeris. Teda hakatigi nüüd hüüdma naervaks Piripilliks.

Söögimaja „Pihlapuu“

A. Karu

I. Käsper'i illustratsioonid

Särtsude abielupaar ärkas üles ühel talvehommikul kolmekordse maja katuseräästa all. Niisuguse magamiskoha valisid nad endile seepärast, et olid varblased. Siin oli soe ja tuulevarjune, väljas aga kuuldus vinguvat õige külma ning vihane tuul. Kumbki varblastest poleks vist mõelnudki nende soojast korterist välja minemisele, kui neil poleks kõhud olnud nii kangesti tühjad.

Nii siis lipsasid nad välja, et millegi söödava järele ringi vaadata. Tuul haaras otsekohe nende sulgedesse, keerates need pahupidi, ja oleks võib-olla lükanud linnud katuseveerelt mahagi, kui nad poleks endid hästi kõvasti surunud vastu katust.

Öösi oli jälle õige palju lund sadanud ja sadas veel praegugi. „Mis sa arvad, kuhu me läheme täna sööma?“ küsis härra Särts.

Proua Särts seadis pea viltu. Niiviisi käivad mõtted paremini.

„Ma arvan,“ ütles ta, „et ega täna vist kustki mujalt pole midagi saada, kui ainult söögimaja „Pihlapuust“. Teised lokaalid on kindlasti täna sügava lume tõttu suletud.“

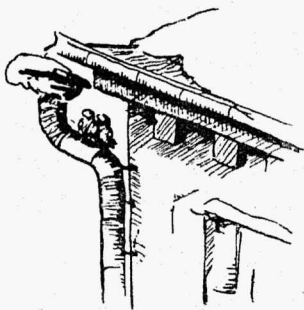
Härra Särts ohkas. Talle ei meeldinud hästi söögimaja „Pihlapuu“. Need söögimajad, mis asusid majade hoovides, olid toiduvaliku poolest alati palju rikkalikumad. Teiseks pakuti „Pihlapuust“ ainult jääkülmi marju, mis kõhtu ju kuidagi täitsid, seesmisest soojendamiseks ei võinud selle roa juures aga juttugi olla. Aga midagi polnud teha. Parem siiski külmad pihlakamarjad kui hoopis tühi kõht.

„Lähme siis pealegi,“ sirtsus ta kurvalt.

Söögimaja „Pihlapuu“ asus hoopis teises tänavas, ühe suure maja taga aias. Varblased tõusid lendu ja võtsid sihi sinna poole otse üle katuste. Nad saabusid sinna ühel ajal härra ja

Nii siis lipsasid nad välja...

„Mis sa arvad, kuhu läheme täna sööma?“

proua Sirtsuga, kes olid samuti varblased, Särtsudele kaugelt sugulased isegi, olid aga üle linna tuntud oma kõlava lauluhääle poolest. Varblasrahva koosviibimistel ei puudunud kunagi eeskavas abielupaar Sirtsude lauluduett.

Tihane, kes selleks talveks oli söögimaja endale rentinud, istus üleval pihlapuu ladvas ja vestles kolme leevikesega. Puu okstel ei märganud varblased aga ühtegi marja. Alles üleeile oli neid siin veel küll ja küll.

„Taevake!“ ehmus proua Särts. „Ei tea, mis see peaks tähendama?“

„Kindlasti on söögimajapidaja tagavarad okstelt maha korjanud ja ära pannud,“ rahustas teda ta abikaasa. „Nagu kuulda, siin oli viimasel ajal hakanud käima ulakatejõuk, kes söönud ilma loata kõhud täis, aga kui peremees tasumist nõudnud, siis pilganud nad teda ja lennanud minema. Istume maha ja tellime toit ette.“

Varblased istusid oksale ritta ja härra Sirts, kes oli oma kunstnikuande pärast väga palju liikunud peenemas seltskonnas ja seetõttu tundis hästi häid kombeid, ütles, ta tahaks nüüd meeeldi saada söögikaarti.

„Siin pole söögikaarti,“ seletas härra Särts. „Siin on ju alati üks ja seesama toit. Kas teie, härra Sirts, pole siis kunagi siin käinud?“

Härra Sirts raputas peene aeglusega pead. „Ei,“ ütles ta. „Oleme ikka olnud paremates kohtades. Ainult täna, selle koleda lumesaju pärast öösi, pidime siia tulema. Kuidas siit siis tellida saab, kui pole kaarti?“

Proua Sirts oleks hea meelega omaltki poolt öelnud midagi oma suurte tutvuste kohta, aga ta kartis, et viimati külmetab oma suurepärase lauluhääle ära. Sellepärast hoidis ta noka ilusti kinni, kuigi üks tuvike alles eile oli öelnud, et proua Sirts on ainuke varblane, kes tunneb kombeid.

Proua Särts, et Sirtsudele näidata, kuidas selles söögimajas tellitakse toitu, koputas kõvasti nokaga enda ees asuvale oksale.

Tihane üleval puuladvas jättis jutlemise pooleli ja lendas alla varblaste juurde.

„Palun,“ ütles härra Särts, „tooge meile igäühele tubli portsjon marju hommikueineks.“

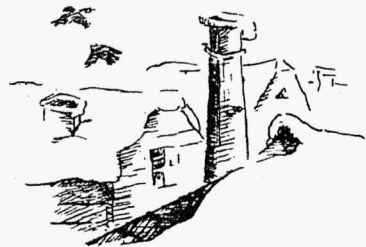
„Mulle palun ainult pool portsjonit,“ pidi proua Sirts rututama õiendama. „See pole mitte sellepärast, nagu me ei jõuaks maksta, vaid ma kardan, et marjad on liiga külmad. See võib minu hääle peale kahjulikult mõjuda.“

„Kahjuks,“ rääkis tihane ja laiutas nõutult tiibu, „mul pole teile enam midagi pakkuda. Marjad on viimase terani otsas.“

Kõigil varblastel jäid nokad imestusest pärani lahti.

„Jah,“ ütles tihane. „See on uskumatu küll, aga siiski tõsi. Eile lendas siia suur parv leevikesi. Nad ütlesid, pihlakamarjad olevat neile maitsevaim roog, ja siis sõidki nad kõik ära. Maksid kinni ka, nii et mina ei saa nuriseda.“

„Pihlakamarjad — maitsevaim toit!“ imestles proua Sirts

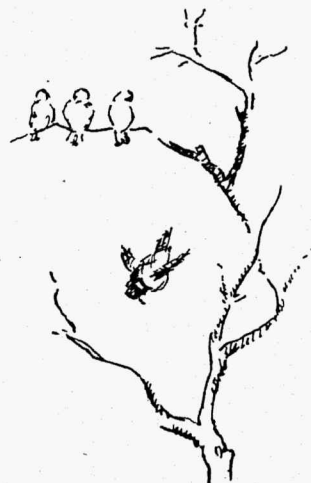
Nii siis tõusid nad lendu...

Sirtsud olid üle linna tuntud oma kõlava lauluhääle poolest.

„Oleme ikka olnud paremates kohtades.“

Tihane jättis jutlemise pooleli ja lendas alla.

Kõigil varblasil jäid
nokad imestusest pärani.

„Ma minestan!“

„Oodake!“ sirtsus ta ja
lendas üles pilkajaid
karistama.

ja raputas pead. „Vabandage, sellest ma küll ei saa aru. Need linnud pole vist peenematest kohtadest undki näinud.“

„Need matsid!“ põlastas härra Sirts. „Muidugi mitte. Misugusesse paremasse seltskonda üldse lastakse niisugust lindu sisse, kes kannab halle pükse, punast vesti ja musta mütsi sinna juurde. See on lihtsalt maitsetuse tipp!“

„Jumal küll!“ kaebas proua Sirts, „ma minestan.“

Härra ja proua Särts polnud nii peened nagu nende sugulased, sellepärast neile ei tükkinud ka leevikeste halva maitse pärast minestust peale. Aga nad olid selle eest palju praktilise loomuga.

„Ma kuulsin ühelt vareselt,“ rääkis härra Särts, „et leevikestel polevat üldse mingit õigust linnas elamiseks. Suvel nad elavat maal ja ainult talvel tulevat linna.“

„See on sama hea, kui meie läheksime talveks maale,“ torakas proua Särts vahele.

„Kindlasti,“ jätkas härra Särts, „on linnas palju huvitavam ja mitmekesisem elu kui maal. Iseäranis talvel. See ei anna aga neile lindudele, kes maal sündinud, õigust tulla ja meie eest kõik ära süüa.“

„Loomulikult mitte,“ kinnitasid härra ja proua Sirts.

„Peaksime sissetungijad lihtsalt linnast välja kihutama,“ lõpetas härra Särts oma hooga kõne.

„Vahva härra!“ kuuldus ülevalt pihlapuu otsast pilkav hääl. Varblased tõstsid pead. Seal istusid ikka veel need kolm leevikest, kes enne söögimajapidajaga jutlesid, ja vaatasid väga aupakkumatult alla varblastele.

„Jumal küll,“ kaebas proua Sirts. „Need labased isikud on samas asutises, kus minagi. Kui minu peenikesed tuttavad sellest teada saavad!“

„Siis nad minestavad,“ pilkas leevike puuladvast.

Härra Särtsul kargas nüüd päris süda täis. Proua Sirtsust ta küll suuremat ei hoolinud selle upsakuse pärast, aga ta oli varblane ja varblaste naermine vihastas härra Särtsu alati hirmsasti.

„Oodake!“ sirtsus ta vihast väriseval häälel ja lendas üles pilkajaid karistama. Proua Särts ja Sirtsud lendasid talle järele. Kaklemist loetakse varblaste seltskonnas heaks kombeks.

„Need on esimesed, kelle me linnast välja kihutame,“ kisas proua Särts sõjakalt. „Ja kõik teised leevikesed neile tagant järele.“

„Just! Just!“ kinnitas proua Sirts.

Muidugi hakkasid leevikesed vastu. Kisa peale, mis peasjalikult varblased tegid, ruttas teisigi varblasi omadele appi, aga tuli ka terve parv teisi leevikesi. Puu sai linde päris otsast otsani täis. Lärm oli nii suur, et inimesed jooksid välja vaatama, mis seal lahti on. Kõige kõvemini aga karjusid härra ja proua Sirts, mitte sellepärast, et nad olid kõige vihasemad, vaid et siin oli nii palju rahvast koos, kes kõik võisid imestella nende hääle haruldast kõla. Muidugi jagati ka kõvasti hoope. Kas nüüd iga

varblase nokalööök tabas leevikest või iga leevikese oma varblast, kes seda sai kontrollida, kindel on aga see, et härra Särts andis kolm õige vihast hoopu selja taha ja alles siis sai aru, et peksis omaenese saba.

Tihane istus üksinda pihlapuu ladvas ja hädaldas. Tema söögimajal oli seniajani püsinud korraliku asutise kuulsus, seal polnud kunagi kakeldud.

Korruga hüüdis keegi kõvasti ja hädaldavalt:

„Kass!“

Kõik linnud, nii leevikesed kui ka varblased, tõusid nagu üks mees pahinal lendu.

Muidugi lõpetas see asjaolu sõja iseenesest. Õhus pole need linnud harjunud suuremat löömingut pidama. Ja maha laskuti igaüks isekohas, kus hakati jälle suure hoolega kõhutäidet otsima.

Kass aga istus kuurikatusel, varblase sabasulg küüne otsas, ja mõtles kurvalt, et miks linnud ei tülitsenud veel ägedamalt, nii et keegi neist poleks midagi enda ümber näinud. Siis oleks ta täna saanud kindlasti tubli prae.

„Tubli prae oleksin saanud,“ mõtles kass.

Sulev

(Järg.)

Peale hommikueinet läks onu Peeter väikese Jaaniga suusatama. Onul oli seljas sinine suusaülikond tõmbhukkudega, Jaan aga pani selga oma palitu, sooja salli ümber kaela ja läki pähe. „Kui oled hea poiss,“ ütles onu, „siis vast ema õmbleb sullegi suusaülikonna, sellega on palju kergem sõita ja kukkudes pole sul karta, et taskud ning kuuekaelus lund täis läheb.“

„No mina juba ei kuku,“ ütles väike Jaan.

Onu hakkas naerma: „Oh, ja kuidas veel! Kukkuda tuleb ka kõige paremal suusatajal. Kuid ega see kukkumine nii kole ei olegi, kui arvad. Kukkuda peab oskama. Vaat nii...“

Ja onu vajus ilusti külili lumme. „Kunagi ei tohi sa kukkuda lasta end taha või lennata ette ninuli. Mõlemal juhul võid murda kas suusa, sääreluu või veristada näo. Ja hoi, et sa keppe kukkudes vabalt hoiad, mitte kramplikult peos, sest kepiots võib olla sama terav kui oda.“

Jaan proovis kukkumist — ikka külili, nagu onu õpetas — karsummdi, vajudes pehmesse lumme. Ta õppis kukkudes peagi keha hoidma lõdvana, nii et lumme lendamine tundus päris lõbus.

„Ehk saab nüüd kukkumisest küllalt,“ arvas onu ja pööras suusaotsad koplisse, kuhu tuul oli

toonud kõrged hanged. Onu libises kergelt ees, kuna Jaan tõukas suuski vapralt edasi nagu lootsikuid. Nii arvas onu, kui tagasi pöördudes silmitses väikese Jaani sõiduviisi.

„Sa teed ju päris ränka tööd,“ ütles ta, „ega suusad pole higistamiseks ega kõndimiseks. Libistama pead neid kergelt üle lume, andma jalale paraja tõuke, kuna keppidega õigel ajal annad hoogu. Siis on sul suuskadest ka veidi kasu.“

Jaan proovis ja proovis. Ennäe, mõne aja pärast libisesid temagi suusad sama kergelt üle lume nagu onu omad.

Nii nad jõudsid kõrge mäenõlvakuni. Ei Jaan olnud sõandanud sellest veel alla sõita. Onu aga andis keppidega hoogu ning, kerge lumepilv taga, kihutas alla orgu peaaegu kuni heinaküünini välja.

„Jaan, tule järele,“ hõikas ta alt. „Olgu mis on,“ mõtles Jaan. „Küllap terve nahaga ikka alla jõuan.“ Ta tõukas suusad libisema. Need yuhisesid ikka kiiremini, tuul hundas näkku ja oh häda! — jalad kippusid laiali minema, keha kaldus taha ning... noh, Jaan oskas ilusti kukkuda, nii et ta üles tõustes nägi välja nagu lumememm.

„Oi poiss,“ naeris onu, „sa hoidsid enda suuskadel sirge nagu küünla. Mäest alla sõites seda ei tohi. Esiteks pead painutama põlvi, et saada tasakaalu, ja ülakeha kallutama ettepoole, nii et see moodustaks peaaegu täisnurga suuskadega! Ei siis juhtu sinuga mingit äpardust. Teine jalg hoi, pisut ees, et kui järsku teel juhtub olema põõsas või känd, saaksid suuski kõrvale pöörata. Kui tahad aga suuski pidurdada,

Foto Erka,
Tallinnas.

*Suusajälgi
lumi täis,
ütle, kes siin täna
käis?*

siis suuna suusaotsad sissepoole, nii et nad pea-aegu kokku jooksevad — varsti on hoog väljas ja võid seisma jääda.“

Nad läksid uuesti mäkke, et korrata allasõitu. Jaani suusad kippusid vägisi tagasi libisema. „Nii ei saa,“ ütles onu. „Pead suusaninad sissepoole pöörama ja astudes tõstma suuska, nagu astuksid suurte kalossidega. Kui aga mäenõlvak

on väga järsk, siis pead astuma küljega ja nii, nagu tõstaksid suuski ühelt trepiastmelt teisele.“

Uuesti alla sõites toimis väike Jaan onu õpetuse järgi ja nüüd möödus allaliuglemine kukkumiseta. Tore oli vuhiseda alla suuskadel, palju parem kui kohmaka kelguga.

Väike Jaan ja onu tegid suure ringi ümber metsatuka ja pöördusid tagasi koju.

LUGU PÖÖNINGUL

Meie majaperenaine on väike ja kõhn naine, nii et meie tihti omavahel arutame, et üle viieteistkümneme naela ta kindlasti ei kaalu. Aga pead anda me selle peale muidugi keegi ei saa, võib-olla ta kaalub ka oma kuusteist-seitseteist ära, või koguni kakskümmend. Õieti-öelda ma aga ei tahtnud sugugi rääkida meie majaperenaise kaalust, see oli öeldud ainult muuseas, tutvustamiseks, südamel on mul hoopis pesu-kuivatamine. See ongi peapunkt, mis pärast meie kõigi emad majaperenaisega alati mõtteid vahetavad, aga tagajärgi pole sellel seni olnud mingisuguseid.

Meie maja on nimelt kahekordne ja üleval, katuse all, on sel suur pööning. Kui tuleb talv, siis leiavad meie emad, et kuna nad juba korterite eest üüri maksavad, siis peavad nad saama

ka pööningul pesu kuivatada. Majaperenaine aga vastab, et üüri makstakse ainult korterite eest, pööning kuulub aga täielikult temale ja sellepärast ei läse ta sinna mitte ühtegi inimesehinge. Ainult ise käib seal üleval, kui pesu on kuivatada, siis kuivatab, kui pole, kõnnib niisama. Meie oma korterist kuuleme selgesti, kui ta seal ringi käib, ikka müts, müts, müts.

„Ei tea, mis ta seal peaks varjama, kas õige kullakaste või?“ rääkis meie ema ühel päeval Leili emale.

Nad arutasid seda asja koridoris tükk aega ja seletasid kogu aeg, et mis tal seal ikka muud võib olla. Et meest ega lapsi tal pole, kes raha ära raiskaksid, kuhu ta selle üüri ikka mujale paneb, mis ta iga kuu majast korjab, kui hoiab kuski kindlas kohas alles. Aga päris kindlat

otsust nad selles asjas seekord ei saanud teha, sest korraga, kui emad parajasti arutasid küsimust, mispärast majaperenaine pole mehele saanud, et varandust tal ju on, hakkas Leili köögist tulema hirmsat särinat ja praginat. Leili ema lõi seda kuuldes suure ehmatusega käed kokku, ütles et: „Oi Issand, minu piimasupp!“ ja jooksis kööki.

Minule ja Leilile jäi see jutuaajamine meelde. Läksime hoovi ja rääkisime Reinule ka kuulnud lugu. Ja otsustasime sealsamas pesuköögi taga nurgas, et emadel pidi olema täielik õigus. Meie majaperenaine nägi täpselt niimoodi välja, nagu üks kongus ninaga vanaeit minu jõuluks saadud juturaamatus, ja sel oli ka niipalju kulda, et pärast seda, kui ta ära suri, kümme meest ei jõudnud seljas ühe päevaga laiali kanda. Ainult see eit ei hoidnud oma kulda pööningul, vaid keldris. Temal polnud aga üürilisi, mispärast ka tema keldrisse mahutusid kõik need kullatünnid. Aga kus niipalju üürilisi on kui meie majas, seal tuubitakse kelder sügisel kartuleid, kapsaid ja igasugust muud söögikraami nii kõvasti täis, et pärast pole ruumi enam hiirelegi pesa teha. Nii et ei jää muud ülegi, kui tiri aga oma rahatagavarad puha pööningule.

Järgmisel päeval majaperenaine pesi oma pesu. Ja veel järgmisel päeval jooksis järsku Rein hoovi peale, oli kangesti ärevil, kutsus minu ning Leili nurga taha ja sosistas:

„Kas teate, perenaine jättis pööninguukse lukust lahti.“

See juhtus esimest korda, niikaua kui meist keegi mäletas. Sellepärast tegime Leiliga „oi!“ ja ajasime silmad nii suureks kui veel jaksasime.

„Mis te arvate,“ ütles Rein, „kui nüüd läheksime üles ja vaataksime järele...“

„Mida?“ küsis Leili tasakesi, kuigi ta väga hästi teadma pidi, mida Rein mõtles.

„Noh, et kus kohal need kullakastid tal on,“ seletas Rein, ise piiludes ümberringi, kas keegi vahest teda ei kuule, kuigi lähedal ega kaugel polnud näha rohkem hingelisi kui kaks varest ja needki tülitsevad parajasti ühe kondi kallal.

„Aga kui perenaine tuleb?“ kahtlesin mina.

„Ei tule,“ ütles Rein kindlalt. „See läks hoopis välja, palitugi pani selga ja salli võttis ümber, ma vaatasin eesukse pealt järele, laskis

linna poole nii et lumi kees. Pööninguukse ta kindlasti unustas lahti ja mine tea, millal see talle veel meelde tuleb. Niikaua oleme üleval ammugi ära käinud.“

Ettepanek oli liiga meelitav selleks, et meist kolmest oleks keegi saanud tast ära öelda. Nii siis hiilisime majja, kuulatasime seal koridoris tükk aega, kas keegi ei tule ega taba meid, alles siis julgesime pööningutrepile astuda. Leili arvas isegi, et peaksime saapad jalast ära võtma ja sukkadel minema, aga sellele ettepanekule olin mina ihu ja hingega vastu. Mul olid nimelt nii katkised ja uuesti kokkusõlmitud saapanöörid, et ma isegi õhtuti oleksin palju meelsamini saabastega magama läinud, kui seda rasket sõlmeharutamistööd ette võtnud. Pealegi tekkis iga harutamise järel paar uut sõlme juurde. Siis ei hakanud teised ka jalgade lahtitegemisega vaeva nägema, läksime niisama. Kobinat oli küll rohkem, aga päralt jõudsime siiski päris õnnelikult.

Pööning oli pesu otsast otsani täis, aga muud iseäralikku me ei näinud seal mitte midagi. Vaatasime küll kõik nurgad ja katuseveerealused läbi, aga kullakaste polnud kuski näha. Muud koli oli seal küll laialt, nagu vanu pangesid, padasid, kummulikeeratud vanne, kahe jalaga kolmjalg, suured pundid räbalaid, üks lauasahtel ja muudki säärast väärtusetut kraami. Uurisime paari pange ja kolmjalg lähemalt ka, nad olid lihtsalt tolmu ja ämbliku-vörke täis, muud midagi.

Siis vaatasime tükk aega välja pööninguaknast. Õige tore oli. Näha oli palju kaugeemale kui meie oma aknast, aga see oli selle pärast, et pööninguaken seisab ju kõrgemal. Isegi meie kooli katus ja korstnad paistsid ära. Aga Reinu kooli katus ei paistnud, sel oli hunnik kõrgeid puid ees. See olevat üks park nende koolimaja lähedal, seletas Rein.

Kui väljahahtimisest ka isu täis sai, ütlesin mina:

„Lähme alla. Mis me siin ikka enam teeme. Ja viimati perenaine tuleb koju tagasi.“

Teistel oli siin ka juba igavaks läinud, nii siis hakkasime minema. Aga kui läksime pesunööride alt läbi, tundsin korraga, et komistasin millelegi. Raps! lendas üks voodilina nõõrilt alla ja lamas järgmisel silmapilgul tolmu maas. Tõstsin ta küll nii ruttu kui sain jälle üles, aga

lina oli ikkagi jõudnud juba määrduda üleni poriseks, nagu siga suvel lombis.

„Oi!“ hüüdis Leili ja püüdis mustust linalt maha kloppida. Teadagi see ei aidanud, sest lina oli märg.

„Pane ta nõõrile tagasi,“ andis Rein nõu. „Kui ta ära kuivab, kaovad plekid iseenesest, nad pleegivad lihtsalt välja.“

„Ei pleegi ühtigi,“ vaidles Leili ja ma teadsin, et tal oli täielik õigus.

„Aga mis siis, kui ei pleegi,“ arvas Rein. „Laseme jalga, ega linale pole peale kirjutatud, kes ta mustaks tegi.“

Minul aga oli ikka süda raske. Teadsin juba, perenaine polnud niisugune inimenegi, kes oleks midagi kinkinud kellelegi.

„Aga kui ta hakkab uurima, kes siin käis?“ oletasin.

„Mis siis, las uurib,“ viskas Rein käega. „Kui te ise lobisema ei kuku, ei saa ta seda kuidagimoodi meie peale ajada.“

„Võib-olla kutsub siia detektiivid,“ ütlesin mina.

„Ja verekoerad,“ täiendas Leili.

Rein viskas jälle käega ja ütles, et see olevat tühi loba, aga nii julge ta enam polnud kui enne, seda oli kohe näha. Siis ütles järsku Leili:

„Aga peseme lina jälle puhtaks. Siis ei võta üks tont kinni, et käisime siin. Meie emal on meie lahtises sahvris pool tünni vihmavett —

ta hoiab seda peapesemise jaoks, peseme seal lina puhtaks. See läheb ju üks-kaks-kolm.“

Leili idee oli tõepoolest tore. Lippasime niisii pööningutrepist alla ja Leili ema vihmaveetünni juurde. Lina lendas vette. Aga kui olime teda seal sees tükk aega edasi-tagasi loputanud ja õngitsesime ta välja, et vaadata, kas aitab juba, pidime peaaegu saama rabanduse. Lina puhtus polnud põrmugi paranenud, hoopis selle vastu. Poriplekkide kõrval evis ta nüüd ka veel suuri rohelisi plekke, mis tundusid katsumisel libedad ja limased. Me polnud enne suure rutuga tähelegi pannud, seda märkasime alles nüüd, et vihmaveetünni küljed olid seisvast veest kattunud paksu rohelise hallitusega.

Leili toa uks käis.

„Ema! Viimati ta tuleb siia!“ sosistas Leili hirmunult ja pistis sahvrist välja. Mina ja Rein, kes me parajasti hoidsime lina teine teisest otsast kinni ja vahtisime neid koledaid plekke, lasksime selle ehmatusena tünni tagasi kukkuda ja plagasime talle järele. Pugesime pööningutrepi alla varju, et oodata seal, kuni õhk muutub jälle puhtaks, ja siis vaadata, mis saab edasi.

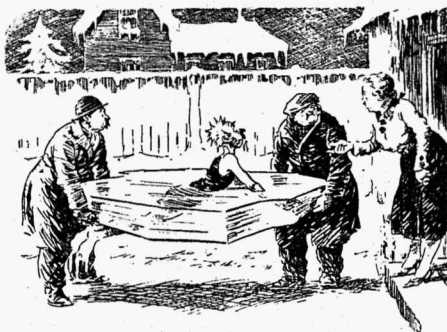
Järsku kostsid sammud üleval meie peade kohal. Keegi tuli pööningult, keeras selle ukse raginal lukku ja laskus siis pooljoostes, poolkarates pööningutrepist alla. Meie ei julgenud keegi liigutada, veel vähem pead oma peidurkast välja pista, sellegi pärast olime päris kindlasti veendunud, et see ei või olla keegi muu kui meie majaperenaine. Saime selles veendumuses sealsamas ka kinnituse, sest perenaise hää ütles õige ärevalt Leili emale:

„Proua Lill, ega teie ei näinud, kes mul ühe lina pööningult ära varastas?“

(Järgneb.)

„Palun, lubage mulle korstnaga tuba.“

„Aga milleks?“
„Kuhu ma siis oma looma panen?“

Jääaugus supleja äpardus.

Peep

Kaarel

A. Bach'i illustratsioonid

Siin esitab end väike mees,
kes tihti eksib seiklustes.
Ta ilmaasju üksi uurib
ja nende kallal palju puurib.

See väike mees, kel nimeks Peep,
küll kummalisi tempe teeb.
Kuid pahaks seda'i panda just,
sest Peep on mõnus mees mis lust.

*

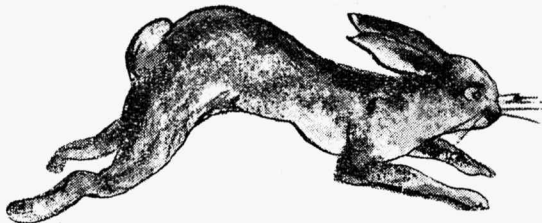
Peep tirib kelku koduõues,
tal süda kiirelt põksub põues.
Ta tahaks raskust ära võita
ja kelgul tuulekiirul sõita.

Peep Pauka abi selleks vajab,
ta Paukal' rangid kaela ajab.
Nüüd lahti kõikjal lumeteed,
Peep sõidab nagu samojeed.

Näe, põõsast jänes üles ärkab
ja Pauka virgund jänest märkab;
ei koer nüüd enam sõitjast küsi,
tal pole traavisõiduks püsi.

Nüüd Pauka jänest taga ajab,
Peep kelgul kiiret abi vajab;
kelk Pauka järel hüppeid teeb
ja lumi kelgu ümber keeb.

Oh, küll see Pauka tahaks nuuti,
et kelgu paiskab uperkuuti!
Ju jänes joosnud ammu eest,
ent kelgult pole leida meest.

Veel Pauka lumel jälgi nuusib
ja metsa veerul ringi luusib.
Siis sammud kodu poole seab
ning tühja kelku järel veab.

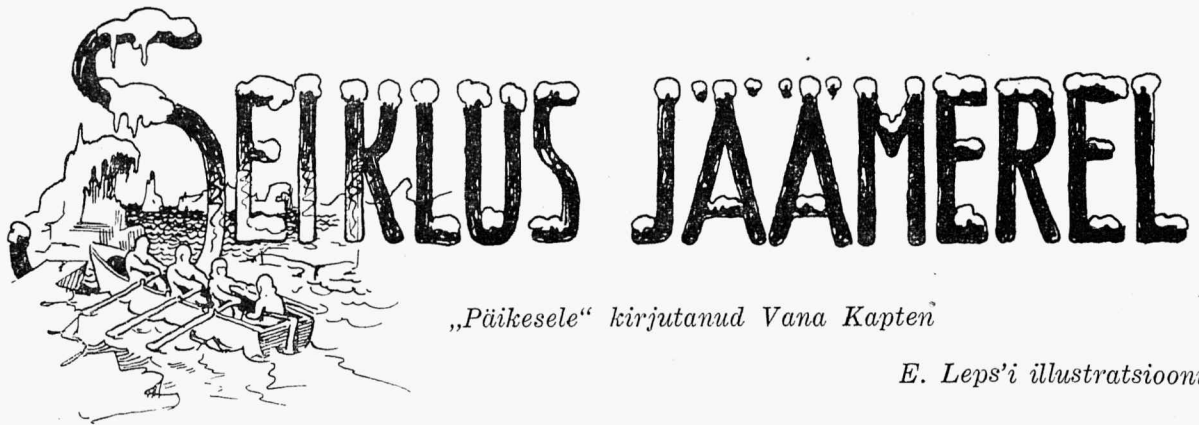

Kes eemal hanges uuristab
ja pehmes lumes puristab?
See meie Peep — ei keegi muu,
lund täis tal silmad ja ka suu.

Peep pole mees, kes abi palub,
ta nurjund sõitu vaikselt talub.
Kuid lumi sügav, kodu kaugel —
paar pisarpärli poisi laugel.

Kus lumekamar poissi kannab,
Peep jalgadele säru annab,
kus aga pehme lumi all —
Peep veeretab end nagu pall.

Vaid õhtu eel Peep koju saab,
ta riided ema vahetab,
sest poiss on väsinud ja märg.
Ta seiklustel on homme järg.

SEIKLUS JÄÄMEREL

„Päikesele“ kirjutanud Vana Kapten

E. Leps'i illustratsioonid

Purjekas „Reykjavik“ oli tagasiteel Gröönimaalt Islandi, kui teda haaras üks noid tagedaid Jäämere lumetorme, mis sageli vintsutavad nädalapäevi kalaaurikuid, vaalapüügipaate ja teisi meresõidukeid. Mõnigi laev kaob marukeerises jäädavalt kogu meeskonnaga, keda kodus jäävad leinama omaksed. Raske on Jäämerel merimeeste põli, kuid et nad on julged ning armastavad oma kutset, siis ei loobu keegi oma ametist.

Hüva! Torm viis „Reykjaviki“ kursist kõrvale, purustas ühe masti ja rebis paar purje räbalateks. Kogu aeg tuiskas lund nii tihedalt, et tekil mees ei näinud meest. Tekk kattus libeda jäätisega, kus vaene tüürimees Gunnar murdis jalaluu, ja murdlane pühkis minema lahtised esemed laevalaelt. Õnne kombel säilis vaid ainuke päästepaat.

Kapten Jensen pidas juba laeva kadunuks ja oli pannud tarvilikud dokumendid ning kirja pudelisse, et laeva hukkumise korral seda merre heita. Võib-olla oleksid lained pudeli kuhugi randa kandnud sõnumiga, et „Reykjavik“ kogu meeskonnaga Jäämere põhjas puhkab igavest und.

Aga neljandal päeval lakkas torm ühes lumesajuga. Õhtuks vaikisid isegi raskelt rulluvad tinahallid lained. Kohkudes nägi meeskond, et laev, kuigi vigastatud, oli sattunud jäävangistusse. Ümberringi piirasid laeva ujuvad jäämäed, raksusid sinkjas-rohelised pangad ja vaba vett polnud kuski näha.

„Kuidas siit välja pääseme, seda teab ainult armas Jumal,“ ohkas kapten Jensen.

„Püsti hull on lugu sellega,“ hädaldas kokk Jöns. „Meie toidutagavarad on rikutud mereveest. Isegi oli napilt kõike. Homme pole meil midagi suhu pista.“

„Kui me vaid homse päeva üle elame?“ ütles vana habemik Gunnar mõrudalt. „Mõni jäämägi viib laeval põhja alt ja vajume kõik vee alla, kaladele söödaks.“

Seda ütles ta, pöördudes Sveni, laeva noorima kodaniku poole, kes kahvatult ja suuri silmi vahtis jäämägesid. „Noh, mu poiss, pead vana Neptunit tänama, kui terve nahaga koju ema juurde pääsed.“

Laevapoiss Sven oli kõigest kolmeteistkümnepäevane ja see oli tema esimene suurem meresõit. Pidi siis just nüüd juhtuma õnnetus! Islandil ootas teda haige ema kahe väikese õega, kuna isa, heeringapüügil kopsupõletikku haigustunud, puhkas juba terve aasta külakalmistul. Svenil läksid silmad niiskeks —

ta oli lubanud emale viia jääkaru valge naha põrandavaibaks, ja nüüd...? Kapten Jensen oli Sveni kaasa võtnud tema tungivate palvete peale, olles tema kadunud isa sõber. Ta oli niivõrra hea mees, et lubas väikesele Svenile isegi täismehes palga maksta.

Kuid oh, ega Sveni elu polnud selle pärast laeval kerge. Hommikust õhtuni, tihti ööd läbi tuli teha rasket tööd ning „suur tänu“ ei öelnud selle eest keegi. Iga väikese vea pärast võttis tüürimees Gunnar temalt armutult püksimõõtu, kuna kapten, piip alati suus, seepeale lausus vaid: „Kulub ära! Merimehe nakk peab olema hästi pargitud!“ Mõnikord nuttis Sven oma kitsas koikus padja läbimärjaks tehtud ülekohtu pärast, kuid siis mõtles ta jälle emale ning väikestele õdedele. Eks pidanud ta nüüd mehe eest väljas olema? Ja mehed ei tohtinud nutta.

Reis Gröönimaale oli ülihuviav. Kapten Jensen viis eskimotele soola ning tarbeasju, saades vastu tohutu virna karusnahku, millega täideti laeva laoruumid. Valgete rebaste, jah, isegi jääkaru nahku leidus nende hulgas ja Sven murdis pead, kas ta oleks jõudnud üht viimastest emale osta. Kuid ta häbenes seda kaptenilt küsida. Päris kokalt järele. Aga Jönsi ei saanud uskuda, sest mees oli suur naljahammas. „Ju, ju,“ ütles ta. „Pojukene, enne pead kolm aastat teenima ja raha korjama, kui jõuad endale sellise naha osta. Aga pane tähele, kui mul teel mõni karu ette juhtub, lasen ta maha ning kingin sulle naha ilma rahata — noh, paar korda võid selle eest mul pada küürida!“

Niisugused mõtted ristlesid Sveni peas, kui ta laevalage koristas risust. Imelik, et keegi talle täna polnud ühtki halba sõna öelnud, isegi mitte ähvardanud kõieotsaga. Tüürimees, kes muidu oli pahem kui õelus ise, lamas lahasesse pandud jalaga koikul ja ütles väga sõbralikult: „Ole terve, pojuke,“ kui Sven talle juua viis. Silistas isegi oma kareda peoga Sveni kätt, mis oli otse ennenähtamatu. Kõik see oli üsna arusaamatu ja imelik. Siis aga meenus Svenile, et võib-olla see on selle pärast, et laev läheb varsti põhja. Ja Sveni meel läks uuesti kibedaks.

Paar päeva seisis juba „Reykjavik“ ankrus jäämäe juures. Nagu kapten Jensen ütles, oli suurem hädaoht möödas. Tuli vaid oodata põhjatuult, mis vabastaks sõiduvee jääpankadest. Aga tuul ei hakanud puhuma, selle eest tuli kokk Jöns kõõgist halva sõnumiga:

„Õhtuks pole mul muud kui näputäis kuivikuid kogu meeskonnale.“ Nii hakkas mehi näpistama nälg.

Nüüd nägi Sven, et isegi kapten Jensenil oli helde süda. Ta andis poole oma kuivikutest poisile, öeldes: „Sinusugustele sellidele kulub toit rohkem ära kui täiskasvanuile. Võta, poju, mulle aitab piibust!“

„Sina nüüd, väikemees,“ ütles kapten pahaselt. „Aga olgu, tule kaasa. Mis ma pean tegema, mehed on kõik haiged ja jõuetud. Sina oled veel kõige tragim.“

Paat tehti klaariks. Kapten Jensen istus tüüri juurde, kuna Sven kahe mehega asus aerudele.

Raske oli sõuda, kuid Sven pingutas kõigest jõust,

Jääkaru lähenes paadile, näis, nagu ei kohkuks ta püssi eestki.

Mehed lappisid ja paiksid palavikulise kiiruga purjesid, et põhjatuule saabudes kohe välja sõita. „Reykjavikil“ oli ka mootor, kuid selle võll murdus tormis ja nii oli laev jäänud täiesti tuule hoolde.

Ei ole naljaasi viibida tühja kõhuga Jäämerel, kui külm katab riided jääkirmega ja näpistab teravalt käsi ning jalgu. Meeste kohmetunud sõrmede vahelt libisesid purjed maha, mõnigi kaebas juba peapööritust tühja kõhu tõttu.

„Peame paadiga välja sõitma,“ ütles kapten Jensen. „Ehk tabame mõne rebasegi“ (polaarrebaste liha on väga maitsev), „või koguni jääkaru.“

Niipea kui Sven kuulis, et jääkarust oli jutt, palus ta: „Võtke ka mind kaasa.“

et endale mitte häbi teha. Varsti jäi laev maha, loot-sik aga libises edasi jääpankade vahel nagu looklevas ojas. Ei olnud näha ühtki elusat olendit, ei midagi muud kui tuhmi päikesega polartaevast, rohekaid jääpanku ja tinast merd.

Mehed hakkasid juba nurisema ja ähvardasid aerutamist seisma jätta. „Mis mõte sellel on?“ urises Gustaf. „Lahtistel jääpankadel nüüd mõni polaarrebane — ega see kallas ole.“

„Ja mis siis saab, kui jää sulgeb meile tagasisõidu-tee?“ ümises teine mees. „Oleme kadunud.“ Et aga Sven vapralt edasi sõudis, kuigi peopesadel lõhkenud külmavillid tegid pöörast valu, ei tihanud ka teised aerusid seisma jätta.

„No olete alles mehed,“ pahandas kapten, „hädaldate nagu vanad eided. Vaadake Sveni! Tubli, mu poju, et sinagi ei laula nutulaulu.“

Mehed vaikisid, kuid nende ilme muutus üha mornimaks. Ajuti libises paat kriiksudes üle veealuse jääpanga, kuna põhjas loksuv veehulk üha suurenes, imbudes saabastesse.

„Seal, seal,“ hõikas kapten ja suunas paadi otse suurele, lamedale jääpangale. Kõik pöörasid pead, sedasama tegi Sven.

Tõepoolest, jääpangal liikus mingi hõbehall kogu. Nüüd ajas ta end tagumistele jalgadele ja seisis — suur, hiiglaslik jääkaru

„Kui ta põgeneb, siis oleme saagist ilma,“ erutus kapten Jensen ja haaras püssi. Aga jääkaru ei mõelnudki põgeneda, tume urin tema punasest kurgust ulatus meesteni.

„Kui jääkaru on näljane, ei karda ta siis inimest. Hoidke, et ta veel paadile kallale ei tule,“ hüüdis Gustaf.

Jääkaru lähenes paadile, näis, nagu ei kohkuks ta püssi eestki. Kapten Jensen seisis püsti, pani püssi palge ja tulistas. Tume, karjatuseetaoline urin pääses karu kurgust, kui ta aeglaselt maha vajus.

Kapten Jensen hüppas esimesena maha, talle järgnesid mehed rõõmsate nägudega, sest näljaohut oli möödas. Ainult Sven jäi paati, hoides põlvede vahel kapteni püssi.

Kui aga kapten astus jääkaru juurde, ajas haavatud loom end korruga püsti, haarates mehe oma hirmsasse kaisutusse. Kapten karjatas ja Sven nägi, kuidas karu pigistas kaptenit ikka tugevamini, kuna haavast jooksis punast verd valgele lumele. Gustaf seisis nõutult ja teine mees hakkas appi hüüdma, nagu oleks seda keegi kuulnud. Mõni sekund ja kapten oleks vaarunud ühes jääkaruga vette.

„Jääkarule tuleb pähe tulistada, muidu ta ei sure!“ läbis mõte välgukiirusel Sveni aju. Ta haaras raske püssi ja püüdis sihtida, kuigi käsi värises suurest erutusest. Metsloom ja inimene rabelesid nii, et raske oli lasta mõlemaid tabamata. Kapten püüdis asjatult tõmmata pussi tupest — karu surus ta selili, paljastades teravad kihvad.

„Ahoi!“ karjus Sven, rohkem hirmu kui millegi muu pärast. Karu tõstis hetkeks pea, vaadates kurjalt Svenile. Sven, püss palges, ei viivitanud enam, vaid vajutas päästikule. Lajatas pauk, õudselt kaikudes jääväljadel. Jääkaru langes hääletult maha. Nüüd said ka Gustaf kaaslasega julgust ja tormasid kapteni juurde.

Paari tunni pärast jõudis nende paat purjeka juurde. Laevale jäänud mehed jooksid ärevuses mööda tekki edasi-tagasi. Aga kokk Jöns, kuuldes püssipauke, oli isegi paja veega tulele pannud, öeldes: „Vein kihla, nüüd saame karupraadi.“

Nii see oligi. Varsti oli meestel kõht täis ja tuju jälle hea. Paha oli vaid, et kapten oli saanud rängalt kriimustada jääkarult, vasak käsivars aga oli murdunud nagu tüürimehe säär. Kuid kaptenile piisas ka

paremast käest, millega sai piipu suust võtta, kui jagas käske.

Väike Sven, noh, tema oli päevakangelane. Kapten ei jõudnud teda küllalt tänada elupäästmise eest ja mehed naersid Gustafit ja Jensti, kuidas aga oskasid. „Oled va argpüks, muud midagi.“

„Gustafil ja Jensil polnud ühtegi relva,“ kaitses Sven neid, „minul aga oli kapteni püss.“

„Tubli, tubli, mis te jagelete,“ vaigistas kapten. „Muidugi palja käega ei saa keegi niisuguse metslooma vastu. Aga Sven on ikka päris kangelane, ega siis püss iseendast lahti ei läinud!“

Õhtul kutsus kapten Sveni oma kajutisse. „Noh, poju, kas tahad grokki või sigarit?“

„Ei kumbagi,“ raputas Sven pead.

„Muidugi, oled veel pisut noorevõitu selleks,“ muidas kapten. „Aga ega karutapminegi pole laste asi. Hm, mulle tundub, et ma peaksin sulle midagi kinkima. Ega vana Jensen ei istuks siin grokkiklaasi taga, kui sa poleks teda päästnud. Ütle nüüd, mida sa kõige rohkem endale soovid?“

Sven läks tulipunaseks ja kogeles: „Karu... nahka!“

„Millist?“ hämmastus kapten Jensen. „Kas selle metsalise oma, kelle maha lasksid?“

Sven noogutas agaralt pead.

„Noh, endastmõistetav,“ naeris kapten. „Selle sa pead saama. See on ju sinu jahisaak, mille kohta minul pole midagi öelda. Aga mida sa veel tahaksid.“

Ei Sven teadnud midagi rohkem tahta.

„Hüva,“ patsutas kapten talle õlale, „saad karunaha. Ja vaata, siin ümbrikus on väike rahasumma, mille koju jõudes annad emale. Sellega võib ta endale kaupluse avada, siis pole sinul tarvis kogu oma palka ära anda. Võid seda koguda merekooli astumiseks... Mis sa arvad sellest?“

„Suur tänu, härra kapten!“ rõõmutses Sven. Ei olnud sellel õhtul temast vist õnnelikumat inimest kogu Jäämerel.

Teisel hommikul tõusis põhjatuul ja kihutas jää laiali. „Reykjavik“ libises vabasse sõiduvette, lapitud, kuid paisul purjed kandsid laeva kiiresti koduranna poole. Pardal aga askeldas väike Sven, üliõnnelik, et sai koju viia emale peale kaptenilt kingitud ümbriku oma esimese jahisaagi — lubatud karunaha.

Teine külaskäik ristiisa juurde

„Nonoh, poisid,“ imestles Peetri ristiisa, kui ühel ennelõunal Peeter koos kahe koolisõbraga tema juurde tuli. „Mis siis teiega on juhtunud? Kas saite mõne kelmustükiga hakkama, et koju saadeti?“

„Ei, ristiisa,“ vastas Peeter, „meil saadeti kogu klass koju. Eile haigustusid meil kolm poissi kurgutõvesse. Nüüd siis karistati meid kõiki selle eest nädalase kodusolekuga. Kas see pole hirmus?“

„Või siis teiste haiguste pärast karistati kogu klassi,“ naeris ristiisa, „noh, ehk meeldibki teile see karistus. Saate ju nüüd vabalt joosta, suusatada, uisutada ja keldudega sõita.“

„Seda nüüd küll, armas ristiisa, aga tead sa, meil kõikidel on sulle üks suur palve. Luba, et seda täidad.“

„Näe pisse,“ ütles ristiisa, silitades Peetri pead, „laske oma palve siis kuuldale tulla.“

„Mäletad, ristiisa, kuidas mulle kord seletasid, miks Orvi haigustus kopsupõletikku külmetuse järel, siis lubasid mul oma koolisõpru kaasa tuua ja meile seletada haigustest. Täna kooliõpetaja ütles, et kurgutõbi on väga raske ja nakkav haigus ja meil tuleb endid tõsiselt hoida selle eest. Täna võeti meil ninast ja kurgust proove, nagu mul möödunud korral võtsid, ja lubati paari päeva pärast teatada, kas meie ka haiged oleme. Ole nii pai ja seleta meile, mis haigus see on, kuidas seda saab ja kuidas tuleb sellest hoiduda.“

Ristiisa, kellel parajasti aega oli — oskas ju Peeter endiste kogemuste põhjal otsida küllastamiseks ikka ristiisa puhketunnid välja — pani poisid sohvale istuma.

„Teraslind“ saabub koju.

Ise istus oma armsamale kohale — tugi-
tooli ja noogutas paar korda mõtlikult
pead.

„Kuulge, poisid, mul on tõsine heameel, et tunnete huvi niisuguste asjade vastu. Teades üht ja teist haigustest, nende levimisest, oskate endid ka nende eest paremini hoida. Jutustan teile ühe väikese loo, mis juhtus üle paarikümne aasta tagasi, siis kui olin veel noor arst ja teotsesin maal. Kord kutsuti mind ühte metsakülasse haige lapse juurde. Sinna jõudes selgus, et üks laps oli hommikul surnud, kaks last lamasid haigetena voodis. Tuba oli täis võõraid inimesi. Ka nende lapsi oli rohkesti seal. Kuna vanemad inime-

sed püüdsid lohutada surnud lapse vana-
maid, mängisid võõrad lapsed surnud ja
haigete laste mänguasjadega. Osa lapsi
istus haigete laste juures voodis. Üks
haigetest hingas väga raskesti. Silmanäh-
tavalt oli tal hingamine takistatud. Kurku
vaadates nägin seal kahepoolsetel valgeid
laike. Kohe oli mul selge, et on tegemist
kurgutõve ehk difteeriaga. Kuna haigus
on väga nakkav, olid teised sealviibivad
lapsed sellest otsekoheselt ohustatud. Tol
korral ei tehtud veel seerumisüstimist,
mis nüüd säärase haiguse puhul esma-
järguline nõue on, ja paratamatult tuli
leppida nende väheste ettevaatusabinõu-
dega, mida seal ette sai võtta. Pealegi
ei uskunud seal keegi haiguse nakkavust.
Tagajärjena haigustusid pea kõik seal-
viibivad lapsed, kelledest mõnedki surid.
Nii on lugu teil ka koolis. Olete seal palju
lapsi koos. Haigustunud lapsed võisid
mõnelegi teist juba enne kojujäämist hai-
guse edasi anda, kes nüüd haigustudes
seda samuti teevad. Sellepärast saadeti
klass mõneks ajaks koju, et oleksite üks-
teisest lahus. See on vajalik ettevaatus-
abinõu.“

„Aga ristiisa,“ küsis jutustust huviga
kuulanud Peeter, „millised on siis tunnu-
sed, mis esinevad haigustumisel?“

„Haigus algab palaviku ja kurgu-
valuga. Eriti valus on neelamine. Kurgus
on mandlitel ehk kahepoolsetel näha val-
geid laike. Haigus võib kiiresti edasi
levida hingekõrile ja haigustunud ini-
mese lämmatada. Sellepärast tuleb kõiki,
kes vähegi kahtlased on, süstida. Sellega
suudetakse haigusele piiri panna. Nüüd
aga minge ilusasti koju, hoiduge külme-
tustest ja ärge käige üksteise pool, enne
kui jälle kooli lähete.“

„Aitäh, ristiisa — aga kui meist keegi
haigeks jääb, siis tule ikka sina ise meid
arstima.“

„Hea küll, aga loodan, et jääte terveks,
kui peate meeles, et teie keegi ei lähe
sinna, kus on haigeid inimesi, hoidute kül-
metustest ja riidetute soojalt. Kui teil kel-
legi veidi palavikku on — jääge koju,
heitke voodisse ja paluge ema või isa, et
nad teile arsti kutsuksid.“

„Edaspidi tuleme jällegi teid külas-
tama ja palume, et siis meile ikka midagi
haigustest jutustaksite,“ sõnasid poisid
lahkudes. Ristiisa lubas seda neile hea
meelega.

A.

*Mai oma nuku Tiinga kuulatavad teraselt,
et nüüd vist kostavad küll juba trepilt isa
sammud.*

KAKS KOERA

Tsiisik

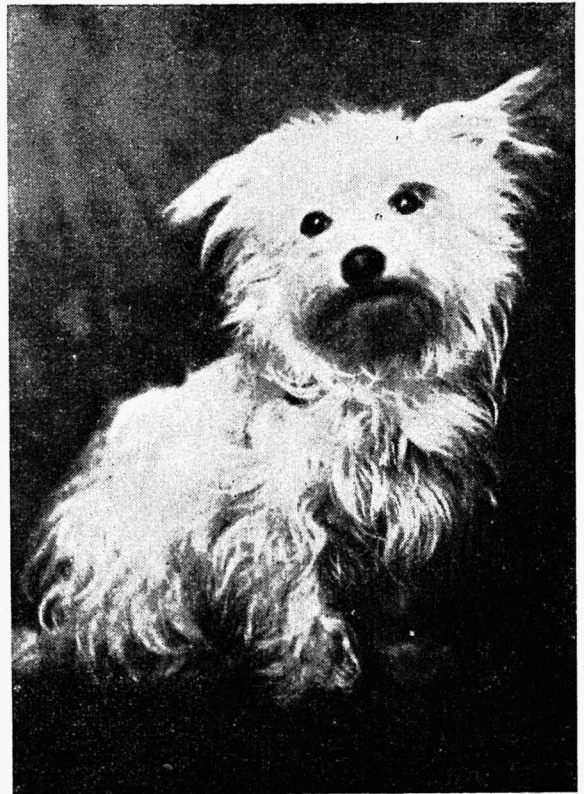
Kiki oli peent tõugu koer. Selle järgi olid ka ta elukombed väga peened. Ta magas pehmel padjal ja sõi ainult piima ja vorsti, pealegi paremat sorti, muud toitu ta ainult lükkas põlglikult ninaga. Õnneks olid Kiki pererahvas nii jõukad inimesed, et nad jõudsid talle osta iga päev vorsti, pealegi paremat sorti, muidu oleks Kiki võib-olla ammu juba surnud nälga.

Niiviisi oli Kiki elanud juba paar aastat ja talle polnud kunagi pähe tulnud, et elada võib ka teisiti. Just meie jutustise alguses ta tõusis magamast, ronis maha oma padjalt ja astus aegamööda, ilma mingisuguse rututa, nurka oma piimakausi juurde, et sealt päeva alustamiseks mõni suutäis piima võtta. Kauss oli tühi. See pahandas natuke Kikit. Mitte seepärast, et tal oleks olnud kes teab kui suur janu, vaid seepärast, et piimakausi kõrval lamas kass Kurri ega püüdnudki varjata, et just tema oli see, kes piima ära lakkus.

Kurri oli ka pererahva kass. Ega tema ja Kiki vahel just väga erilist vaenu polnud, südamlikku sõprust ka mitte. Nad elasid lihtsalt teineteise kõrval ilma et kumbki teist oleks suu-remat tähele pannud. Ainult sinna tupp, kus oli Kiki söögikauss, kassi harilikult ei lastud, sest igaüks teadis, et Kurri ei tee vahet oma ja võõra vara vahel, iseäranis veel siis, kui asi puutus talle meelepärasesse toitu. Kuidas ta täna sisse sai, kes seda teab, aga seal ta nüüd lamas ja pealegi veel õige häbematu näoga.

Kiki tuttav koer Riis.

Kiki.

„Kuidas sa tohtisid minu piima ära lakkuda?“ urises Kiki vihaselt.

Kurri ei vastanud midagi, vaid hakkas lööma nurru, tahtes sellega teisele näidata, kui hea on olla täiskõhuga.

Õnneks tuli perenaine parajasti sisse. „Kas sa, häbematu!“ ütles ta Kurriale ja äigas selle poole oma käes oleva tolmulapiga. Kass oli ühe hüppega toast väljas. Kiki liputas perenaisele tänulikult saba.

„Vaata,“ imestles perenaine, „kui suur janu mu koeral on olnud täna hommikul. Piim puha läinud.“

Kiki sai jälle pahaseks ega liputanud enam saba, aga ega see muidugi aidanud. Perenaine ei taibanud ju sellest väikesest muutusest, et Kiki polnud kausi tühjakstegija.

„Oota, annan sulle vorsti ka, siis saab sul kõht päris täis,“ rääkis perenaine, silitades Kiki pehmeid karvu. Ta pani põrandale mõned vorstiviilud, patsutas veel korra Kiki selga ja

ruttas siis ilma pikemata minema. Kes teab, kuhu tal täna nii suur rutt oli. Toa uksegi jättis praokile. Sellest muidugi lippas häbematu Kurri, niipea kui perenaise sammud olid kadunud, jälle sisse.

„Kui sa kohe välja ei lähe, kutsun perenaise tagasi,“ haukus Kiki.

„Perenaine läks poodi,“ ütles Kurri. „Sa võid kilgata nii kõvasti kui jaksad, ta ei kuule sind niikuinii.“

Kiki asetus ettevaatuse mõttes niiviisi põrandale maha, et ta käpad jäid vorstiviilude peale.

„Perenaisele tulevad täna külalised,“ teatas Kurri.

„Oo!“ hüüdis Kiki heameelel. Temale meeldisid perenaise külalised. Need silitasid teda alati, kiitsid ja andsid šokolaadi. See maitses Kikile veel üle kõige.

„Kas tead, mispäraselt perenaisele täna külalised tulevad?“ päris Kurri.

Kiki seda ei teadnud. Ta ei püüdnudki oma pead mõtlemisega vaevata, selle asemel, tundes päris hästi Kurri iseloomu, pidas parem oma vorstiviile silmas.

„Sellepäraselt,“ seletas Kurri, „et mina pesin täna hommikul silmi. Mul on nimelt teatav selgeltnägemise meel, iseäranis kui asi puutub külalistesse. Sinul seda pole.“

„Mul pole seda vajagi. Olen peent tõugu ega tegele üldse säärase küsimustega,“ ütles Kiki uhkelt.

„Kui sa peen koer oled, vahest sulle pole siis sobib ka vorstiga tegelda,“ õrritas Kurri.

Kiki keris enda veel rohkem koomale üle vorstiviilude. Aga see ei aidanud teda. Kurri oli järsku ühe hüppega ta ees. Ta oli oma karvad ning saba laiiali ajanud ja nägi nii kohutav välja, et Kiki tahtmatult mõned sammud taganes. Kurri aga asus säärase näoga, nagu oleks kõik parimas korras, vorstiviilude kallale.

„Anna silmapilk mu vorstid siia,“ haukus Kiki vihast väriseva häälega, aga vastuse asemel tõmbas Kurri tal küünega üle nina nii valusasti, et silmist lõi tuld nagu välgumihklist.

Kiki jooksis perenaist otsima. See oligi juba poest tagasi ja talitas koos oma vanemate lastega kibedasti köögis.

„Auh, auh!“ ütles Kiki ja tõstis oma verise nina kõrgele üles, et perenaine seda näeks.

Siis aga juhtus säärane ennekuulmatu lugu,

et perenaine ei vaadanud Kiki poolegi, vaid ütles ainult tütrele:

„Lase koer õue. Mis ta siin on asjata jalus.“

Tütart tegi ukse lahti ja Kiki marssis välja, südamepõhjani haavunud.

„Minust ei hoolita enam selles majas,“ arvas ta. Ja kui ta oli vähe aega istunud köögitrepil ning mõelnud asja üle pikemalt järele, tuli ta otsusele, et temasugune peen loom ei või enam elada säärases majas, kus teda nii halvasti koheldakse. „Lähem, otsin endale parema kodu,“ mõtles ta.

Ta lükkas ninaga värava lahti ja lippas uulitsale. Tagasi vaatamata oma senise kodu poole, sest ta oli tõepoolest väga haavunud, hakkas ta jooksuma mööda tänavat allapoole.

Järgmise tänava nurgal tuli talle vastu üks ta tuttavatest koertest, Riks. See elas Kiki lähedal ja oli päevad läbi keti otsas kinni, mispäraselt Kiki oli kaunikesti üllatatud, kui teda järsku tänaval kohtas. Pealegi oli praeguses halvas meeleolus päris kosutav näha kedagi endasugust. Nad nuusutasid teineteist, nagu on viisakaks kombeks ka kõige peenemat tõugu koerte juures, liputasid saba ja siis küsis Kiki:

„Saab sind ka näha üle hulga aja. Kes sind lahti laskis?“

„Ei lasknud keegi. Ise tõmbasin,“ vastas Riks ja näitas uhkelt enda taga jooksvale nõõrijupile.

„Siis sa saad ju peremehe käest pahandada, kui lähed koju tagasi,“ arvas Kiki.

„Koguni peksta saan,“ vastas Riks.

„Peksta?“ ehmus Kiki. „Kuidas sa seda välja kannatad?“

„Mis seal kannatada?“ imestles Riks. „See ju päris igapäevne asi. Valus on, aga see lähed otsekohe mööda. Kuhu sina lähed?“ pööras ta oma jutu Kikile.

Kiki rääkis teisele oma kurva loo ja et ta nüüd jäädavalt lahkus senisest kodust.

Riks mõötis teda imestava pilguga. „Lasksid kassil oma vorsti ära võtta!“ haukus ta niisuguse näoga, nagu ei usuks teist.

„Ega sinagi poleks teistmoodi saanud, kui sulle oleks niisugune obadus vastu nina antud,“ ütles Kiki jälle vihaselt ja keeras teisele selja, et joosta minema, aga Riks pidas teda kinni. See oli väga heasüdamlik koer, nii et ta kuidagi ei tahtnud lahkuda, olles teist pahandanud.

„Oota,“ ütles ta, „sul ju aega on. Lähen praegu jahile, tule kaasa. Kahekesi on palju lõbusam.“

Kiki nõustus. Mitte seepärast, et jahileminemise idee oleks talle väga meeldinud, vaid seepärast, et paar maja eemal istus üks väga sõjaka välimusega kass keldriaknal ja sülitas tema poole. Mine tea, mis see võtaks teha, kui Riiks läheks minema ja jätaks tema üksi. Nii siis lippasid koerad kahekesi linnast välja. Õnneks elasid nad kaunis linna ääres, polnud kuigi palju maad joosta ja sellegi peal tundis Kiki juba nagu väsimust jalgades. Riiks aga jooksis siia ja sinna, hüples lõbusa näoga sügavas lumes ja nuusutas kogu aeg ärevalt maad.

„Tule siia! Siin on midagi meie jaoks!“ hõikas ta rõõmsalt Kikile.

Kiki läks. Riiks osutas talle jälgi lumes. „Nuusuta!“ võidurõõmutses ta. „Jänese jäljed.“

Kiki ohkas. Talle oleks palju rohkem rõõmu valmistanud, kui seal oleks jänese jälgede asemel lamanud paar viilu vorsti, paremat sorti muidugi.

„Näe, sinna metsatuka poole on ta läinud,“ seletas Riiks ärevalt. „Võib-olla ta heitis sinna magama, siis saame ta mõne minuti pärast kätte.“

„Aga kui ta ei heitnud magama?“ päris Kiki kahtlevalt.

„Siis võib-olla peame teda päev otsa taga ajama ega saa ikkagi kätte,“ arvas Riiks. „Aga lähme. Mis me siin asjata arutame.“

„Vaata kus leidis veel lõbu! Päev otsa sumada lumes,“ mõtles Kiki. Riiks aga juba lippas metsa poole ja Kiki järgnes talle vastumeelselt.

Kerge see polnud sugugi. Jalad vajusid sügavale lumme, nii et võttis juba mõne minuti pärast padjal magamisega harjunud Kiki lõõtsutama. Ta riputas keele nii kaugele suust välja kui sai, aga paremaks ei teinud see ta olukorda kuigi palju. Ta oleks tahtnud natukenegi seistada ja tõmmata hinge tagasi, aga Riiks, see laskis muudkui ees ning oli nähtavasti niivõrra hoogu sattunud, et üldse enam ei vaadanud, kas Kiki talle järele jõuab või mitte. Kiki heitis pilgu üle õla linna poole. See oli juba tükk maad taha jäänud.

„Kui lähen veel kaugemale, siis ma ei jõuagi enam linna tagasi minna,“ mõtles Kiki.

Ta tahtis Riiksile hõigata ja sellega asja üle aru pidada, kuid märkas, et teine oli juba kadunud. Arvatavasti jõudis ta metsa. Kiki jäi seisma. Ta oli väsimusest ümber kukkumas.

„Milleks ma üldse tulin kaasa,“ kahetses ta. Jänesejälgede ajamine, millest Riiks oli nii väimustatud, läks talle järjest vastikumaks. Ja veel oma nina pista säärase looma jälge, millest ilmselt oli tunda, et teda polnud õige kaua, võib-olla koguni mitte kunagi vannitatud! Lihtsalt vastik.

Kiki puhkas vähe ja hakkas siis tasakesi lonkima linna poole tagasi. Ta pidi ju veel enne õhtut otsima endale uue kodu, kus antaks talle paremat sorti vorsti ja pehme padi külje alla magamiseks.

Kuidagi ta jõudiski linna. Vaatas maju, ükski ei tundunud nii peen, et temal oleks kõlvanud sinna elama minna.

„Kui läheks õige koju?“ mõtles ta. Kõht tundus õige tühi olevat, mistõttu pahandused vajusid juba rohkem unustusse. Ta vaatas ringi. Aga kuspool võiks olla ta mahajäetud kodu, sellest polnud tal vähematki aimu.

Viimases hädas Kiki lippas ühe maja ukse taha, mis küll kõige peenem polnud, kuid siiski häda korral oleks sobinud, ja kraapis seal. Üks naine tegi ukse lahti. Kiki niutsus ja vaatas talle paluvalt otsa. Naine ei lausunud sõnagi, ainult lükkas Kiki jalaga eemale ja sulges ukse.

Kiki niutsatas korra ja langes tagurpidi lumme. Et nii tooreid inimesi leidub maailmas, seda polnud ta seni uneski aimanud. Ta oli sellest sündmusest niivõrra kohkunud, et ei julgenud enam ühegi teise maja ukse taha minna. Mine tea, mis seal veel tehakse. Nii siis jäi ta kõssitama sinnasamasse aia veerde, mõeldes nukralt oma senise kodu peale. Ja mida rohkem ta mõtles, seda parem see talle tundus. Vorsti, seda ta ei tohtinudki meelde tuletada, et oma keelt mitte alla neelata, aga kui kujutas ette oma pehmet patja, tungis niutsumine vägisi kurku.

Et ta sellest kõigest nüüd ilma on ja välja külma kätte peab surema, selles ei kahelnud ta enam. Ta laskis pea nukralt rinnale vajuda ja jäi ootama oma lõppu.

Korraga tundis ta kedagi koera liginevat. Ta vaatas üles. See oli Riiks. Ta nuusutas maas jälgi ja tuli täie hooga Kiki poole.

„Oo!“ haukus ta heameelel. „Seal sa oled. Kaotasid su ära. Jänest kätte ei saanud, see kurivaim oli ühes kohas metsas jäljed nii segi ajanud, et kustki otsast polnud aru saada, kuhu poole ta läks. Siis tulid sind otsima. Mis sa siin konutad?“

„Kuju tahaksin, aga ei oska minna,“ haugatas Kiki nii häledasti, et Riiks enam mingisuguseid pärimisi ta uue kodu otsimise suhtes ei teinud, vaid ainult ütles:

„Tule mulle järele.“

Hajameelsuse tipp

Ükskord elas üks kangesti hajameelne professor, palju hajameelsem kui kõik teised professorid kokku. Kui ta õhtul heitis magama, siis kirjutas ta kõik asjad, mis tal hommikul tarvis läksid, paberile üles, et poleks kaua otsimist, sest tal oli vaja punkt kell üheksa välja minna. „Saapad süngi all, paremal pool, kuub ja püksid toolil süngi kõrval, krae ja lips laua peal, kell kuuetaskus, sokid süngiotsal, taskurätt sai mustaks, tuleb kummutilaekast (esimene ülevalt paremal pool) uus võtta, mantel ja müts varnas, kalosid nende all, kindad kadunud,“ kirjutas ta. Ja kõige lõppu veel: „Ise süngis.“

Noh, siis ta jäi magama ja magas hommiku kella kaheksani. Siis hakkas ärataja tirisema, selle seadis passija igal hommikul korda. Professor tõusis üles, võttis sedeli, see oli tal kogu aeg peos, ja pani enese selle järgi korralikult riidesse. Siis aga hakkas ennast otsima. Sedelil seisis ju päris selgesti, et „ise süngis“, aga süng oli tühi. Professor pani prillid ninale ja vaatas veel kord hästi teraselt. Tühi mis tühi. Kergitas tekki, vaatas padja ja isegi madratsi alla, ta ei näinud seal mitte kedagi. Professor mõtles, et võib-olla ta eksis kirjutamisega ja on hoopis süngi all, aga seegi mõte ei osutunud õigeks.

Professor raputas kurvalt pead ja istus laua taha asja üle järele mõtlema. Kuidas võib üks inimene nii saladuslikul kombel järsku ära kaduda? Ega viimati

Kiki tõusis tänulikult, et järgneda oma sõbrale. Nad jooksid tükk maad mööda seda tänavat, kuhu Kiki oli jäänud nõutult istuma, käändusid ümber nurga, jälle edasi ning jälle ümber nurga ja Kiki tundiski oma koduvärava. Liigutusest ei saanud ta Riiksile sõnagi öelda, liputas talle ainult tänulikult saba ja läks väravast sisse, et kraapida köögiukse taga.

Ja kui perenaine ja kõik lapsed tema sisse tulles teda õrnalt patsutasid, siis ei julgenud ta neile ühelegi otsa vaadata, nii kangesti ta häbenes oma rumalust.

pole sündinud kuritegu? Säärasel juhul on kõige õigem pöörduda politsei poole.

Nii siis võttis professor laualt telefonitoru ja helistas politseisse. „Vabandage,“ ütles ta, „et tülitän, aga siin minu pool on juhtunud täna öösi väga saladuslik lugu. Tean kindlate andmete põhjal, et olin õhtul voodis, aga nüüd on voodi tühi. Mis te arvate, kuhu ma võisin kaduda?“

„Meie arvates olete praegu telefoni juures,“ vastati politseist.

„Suur tänu,“ pomises professor ja pani toru ära. Kuidas ta aga õhtul nii rängasti eksis, kirjutades, et on hommikul süngis, kuna oli aga hoopis telefoni juures, sellest polevat ta veel täninigi õieti aru saanud.

Läbisegi laia maailmast

Hiinlased leiutasid palju varem kui eurooplased kompassi, portselani, paberi, püssirohu ja trükikunsti.

*

Kuulus Hiina müür, mille hiinlased ehitasid kaitseks vaenlaste vastu juba enne Kristuse sündi, on üle 2000 kilomeetri pikk.

*

Hiina kõige suurem linn on Šanghai, üle 3 miljoni elanikuga, neist on umbes 40 000 elanikku eurooplased ja teised välismaalased.

*

Jaapani lõunasaartel valitseb troopiline kliima, kuna põhjas on talv palju karmim kui meil.

Meie oma kaastöö

Kui ma haige olin

E. Värberg

Ilmad olid külmad ja tuul puhus valusasti. Ma ei toppinud kunagi end ei tea kui soojasti riidesse. Jooksin palja peaga, kurk eest lahti. Ühel päeval tundsin kurgus valu. Ma ei saanud hästi neelata, sõin niisama puid ja piima, aga ega seegi neelamata alla lähe. Viimaks jäin koolist koju ja heitsin voodisse. Ema määris mu kaela musta salviga, pani vatti ümber ja sooja villase rätiku ka veel. Ma ei saanud hästi peadki liigutada, pidin terve kehaga pöörama, kui tahtsin kõrvale vaadata. Ma oleksin hea meelega kõik kaela ümbert ära võtnud, aga ei tohtinud.

Mul hakkas kangesti igav, kuid voodist mind välja ei lubatud. Siis jäi öde ka veel haigeks ja ta pandi teise voodisse. Temal jäi ka kurk haigeks. Arvasin, et ma ära suren igavuse kätte, ja hakkasin raamatuid köitma. Köitsin hulga jutte, öde liimis, mina tegin kaasi. Said päris toredad raamatud. Aga kui meid öhtul kraaditi, oli mõlemal suur palavik. Siis võeti me raamatud ära ega lastud midagi teha. Hakkasime salaja jutte lugema; kui ema tuli, pistime raamatu ruttu padja alla. Selili pole hea lugeda, aga ega meie sest hoolinud. Pärast hakkas pea valutama ja silmad jäid valusaks. Ema tuli vaatama, et miks me nii vagusi oleme, ja leidis meid lugemas. Siis lubati meid voodi külge kinni siduda, kui me sõna ei kuule. No aga kuidas sa oled tasa, kohe mitte kuidagi ei saa. Siis käskisime vennal käärid tuua ja hakkasime paberist nukkusid ja kõikisugu asju lõikama. Kui mõni võõras tupp oleks astunud, oleks vist küll mõelnud, et meil mõni paberitööstus on. Siis ema tuli söögiga ja kraamis toa ära. Meie sõime ja heitsime magama.

Öösi hakkas mul väga paha, oksendasin ja palavik oli väga suur. Teisel päeval polnud mul enam tuju mängida. Ma ei tahtnud midagi süüa ega saanudki hästi. Kurk jäi järjest valusamaks. Ema hoolsa ravimise peale paranesin siiski viimaks.

Peale haigust oli mul nii hirmus söögiisu,

et ma ei teadnud enam, mida süüa. Silmad jäid mul haigeks. Ma ei tohi enam palju lugeda — arst keelas ära ja käskis silmi lasta puhata.

Nüüd, kui koolist koju lähen, pean alati tund aega voodis lamama. Selle haiguse tagajärjed ei ole sugugi head. Kardan, et pean varsti hakkama prille kandma.

Lumemees

Mann Sild, 11-aastane

Eile oli hea, pehme ilm. Seepärast ma ei saanudki kuidagi toas olla, vaid läksin välja õue. Niipea kui trepile jõudsin, hüüdis Ats: „Tere, Mann!“ ja viskas mulle lumepalliga otse silma. Mina hakkasin nutma, sest mis ta siis pillub teisele lund otse vastu nägemist. Ats esiti naeris, aga siis tuli minu juurde ja ütles: „Mis sa nutad, hakkame parem lumemeest tegema.“ Mina ei tahtnud, et muud ta ei oskagi teha kui lund silma loopida, aga Ats ajas ikka peale, et kogemata läks ja et mis ma siis sellepärast kohe vihane olen. Ja ise hakkas aga agaralt suurt lumepalli kokku veeretama. Mina esialgu küll teda ei hakanud aitama, aga kui Ats küsis, et kuhu me teeme, siis ütlesin, et tahan seda lumemeest kohe ukse kõrvale, siis ta on nagu inimene, kes ootab sisselaskmist. Ja siis hakkasin ka mina lumepalle veeretama.

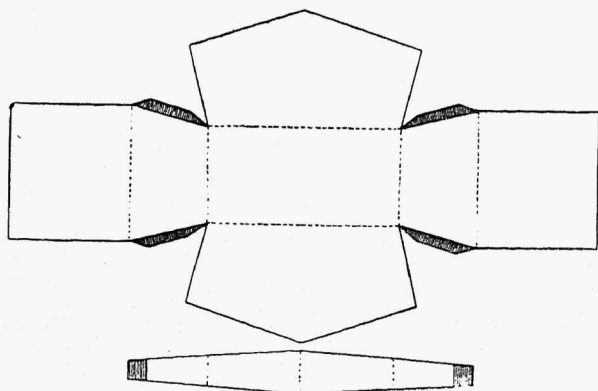
Kui olime Atsiga lumemehe juba peaaegu

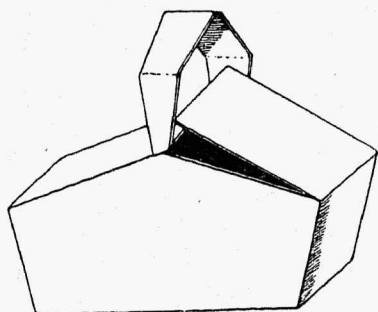
valmis saanud, jooksid ka Heino ja Hilda välja ja aitasid meid. Kui viimaks pea ja käed olid otsas ja lumemees hästi siledaks kaabitud, siis hakkasid teised mööda õue kolama, et kas kojamees ei ole kuskile mõnda vana luuakontsu unustanud, mina aga jooksin kööki, et süsi tuua silmadeks ja suuks. Tuli põles parajasti pliidi all ja mulle tuli meelde, et tore oleks, kui lumemel oleksid põlevad silmad. Seepärast haarasin pliidi alt paar sütt tangide vahele. Ema küll kurjustas, et mis sa seal jälle mässad, aga mina ikka jooksin ühes tangidega välja.

Kui õue tagasi jõudsin, olid teised juba ühe hiiglakulunud luua leidnud ja panid parajasti ühte keppi sellele varreks taha. Mina aga panin söed maha ja hakkasin neid siis ruttu ükshaaval lumemehele silmadeks seadma. Kuid tangidega see ei läinud kuidagi, söed kukkusid maha lumme ja kustusid ikkagi enne, kui ma nad paigale sain.

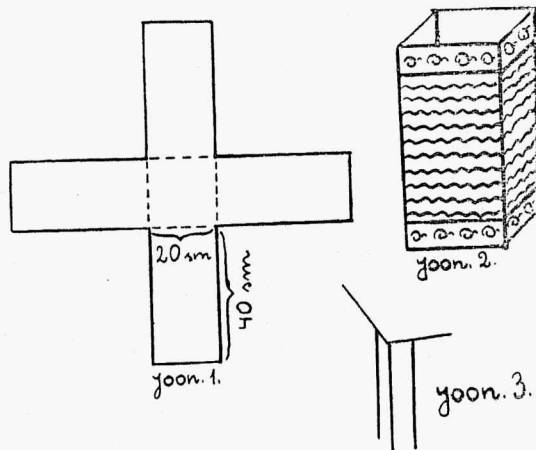
Siis andis Ats lumemehele luuavarre pihku ja me kõik leidsime, et on tore mees, hästi suur ja sile. Ainult Heino arvas, et peaks ikka müts ka peas olema, et kuidas ta muidu palja peaga külmetab. Meie siis ütlesime, et andku oma müts lumemehele, aga tema lubas toast isa vana kaabu tuua, ja tõigi. Siis hakkas Ats kui kõige pikem kaabut lumemehele pähe panema, aga Heino, kes on kangesti koer, tahtis teda selle juures tagant tõugata. Kuid Ats vist kuulis, et Heino talle juurde hiilis, pööras ruttu ümber ja hakkas vastu. Ja nii nad seal rabelesid, kuni kukkusid mõlemad lumemehele selga. Mees vajus ümber ja poisid kadusid kohe üleni lumesse. Kui nad end püsti ajasid, siis olid nad ise parajad lumemehed, nii lumised olid nad. Aga nutma nad ei hakanud, vaid me kõik naersime nii, et pisarad olid silmis.

Nr. 1.

Nr. 2.

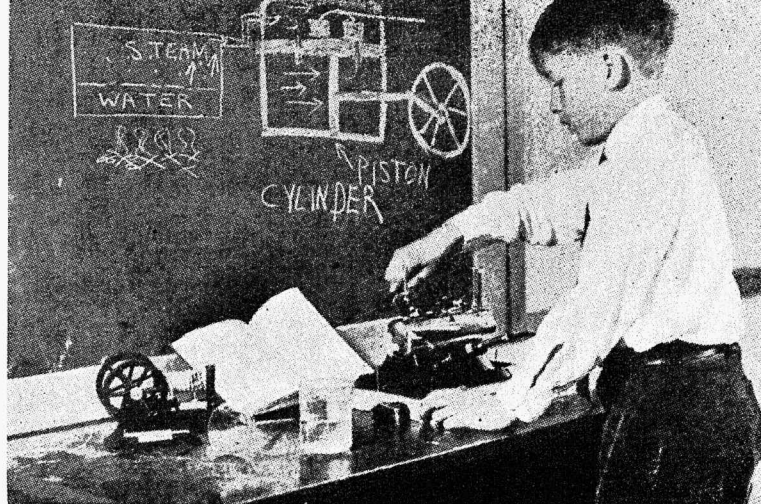
Nr. 3.

Edaspidi toob „Päike“ poiste erinurgas praktilisi töid ja nõuandeid poistele. Käesolevas numbris toome esimesena üsna lihtsa ülesande, kuidas valmistada pappkastikest, milles hoiame oma töölaual igasuguseid pisiasju, nagu kummit, sulgi, pliiatsiotsi ja muud säärast.

Juuresoleva joonise kohaselt (nr. 1) joonistame kõvale papile, joonlauda ja sirklit tarvitatades, kastikese ning selle sanga piirjooned, lõigates need kääride või terava noaga välja. Punktiiriga märgitud jooned lõikame vaid seevõrra sisse, et saame kastikese servad kokku murda nii, nagu näeme joonisel nr. 2. Tume-

daks kriipsutatud kohad katame liimiga, samuti sanga (joonis nr. 1) otsad. Nüüd kleebime kastikese kokku ja liimime selle seest ning väljast meile meeldiva ilupaberiga, ja nägus piasjade panipaik meie töölaual või sahtlis ongi valmis. Võtke arvesse, et piltidel toodud mõõdud tulevad 3—4 korda suurendada.

Teise tööna valmistame lihtsa paberikorvi, nagu näete juuresolevail joonistel, et oma tuba korras hoida ja saada panipaik paberitükkidele. Võtame lihtsat pappi või kartongi ja joonistame sellele liineali ning sirkli abil ristikujuulise figuuri, nii et keskosa läbimõõt oleks 20 sm, risti harude läbimõõt sama, pikkus aga 40 sm. Nüüd lõikame selle kujundi terava noa või kääridega välja, kusjuures risti harud punktiiriga märgitud kohast noaga ainult pooleni läbi lõikame ja siis teisele poole kokku murrame. Lahitud servad kleebime üle paberiribadega (joonis 3). Vooderdame ta seestpoolt lihtsama paberiga, väljastpoolt aga kleebime üle ilupaberiga, ning ongi nägus paberikorb meie töölaua juurde valmis.

Vello tahab kangesti saada inseneriks ja kindlasti saab ka.

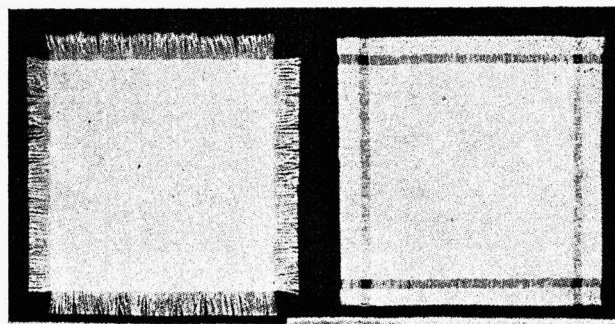
Üleskutse: Kui teist kellelegi, poisid, tuleb mõni hea idee, kuidas väheste kuludega ja kergelt valmistada mõnda praktilist või ka mänguasja, siis joonistage plaan paberile (tušiga), kirjutage lihtne seletus ka juurde ja meie avaldame selle hea meelega. Võib-olla mõni teine „Päikese“ lugeja tahab just teha endale sellist asja, pole aga tulnud sellele, kuidas seda kõige kergemini teha. Saadetisele ärge unustage juurde lisamast nime, aadressi ja vanust.

Käesolevaga alates toob „Päike“ edaspidi igas numbris tütarlaste praktilise osa, nõuandeid, juhiseid ja käsitöid, millega rõõmu valmistada oma vanemaile, pisemaile õdedele ja endale. Esialgu olgu toodud üsna lihtne ülesanne, kuidas valmistada oma või väiksema õe nukutappa nägusa laudlina, millega katta kohvilaud, kui külla tulevad naabrilaste nukud.

Vastavalt laua suurusele lõigake paksust linasest riidest nelinurk hoolikalt niidi järgi välja, nagu näete juuresoleval pildil. Linase riide asemel võite kasutada ka marlit. Nüüd, alates ühest linaküljest, tõmmake ettevaatlikult servast 12—15 lõnga üksteise kõrvalt välja, sama korrake ka kolmel teisel küljel ja nägus laudlinake, kaunistatud narmastega, ongi valmis (joonis 1).

Teise linakese valmistamine on pisut raskem. Jätke 12—15 lõnga vahele ja tõmmake

Joon. 1.

Joon. 2.

siis 6—8 lõnga nõopnõelaga välja, nii kuidas linakese suurus, ja jälle saate kena lauakatte (joonis 2). Kõige paremini selgub teile, kuidas toimida, kui hoolega silmitsete juuresolevaid jooniseid.

Järgmises numbris toome juba raskema ülesande.

TELLIGE „PÄIKE“

Filmionu

Filminurgas toome edaspidi kõike, mis võib huvitada teid, „Päikese“ sõpru! Niihästi kirjutisi üksikutest huvitavatest filmidest, filmitehnikast kui ka näitlejatest, eriti aga teie-ealistest. Sedapuhku mõned andmed pisikesest kinonäitlejast, keda vähemalt linnalapsed tih-tigi on mängimas näinud.

Shirley Temple,

kes meie ajakirja esileheküljel suure isuga joob värsket piima, saab käesoleval aastal juba üheksa-aastaseks, ta on sündinud 1929. a. Shirley Temple on Hollywoodi kuulsamaid laps-näitlejaid. Nagu suureldi filmi-tähed, saab Shirley iga päev sadasid tele-gramme ja kirju, mida ta ise vaevalt läbi lugeda suudab. On ju palju häid filme, kus Shirley esineb peaosas, ja need filmid jooksevad igas maailmajaos, niihästi Ameerikas, Euroopas, Austraalias kui ka Aafrikas — New Yorkis, Tallinnas, Kairos jne.

Kui teie nüüd arvate, et Shirley kodus elab nagu printsess ja teenijate parv ümbritseb teda ööl kui päeval, siis eksite väga. Shirley elab ühes oma vanematega Hollywoodis lihtsas väikeses suvilas, mis piiratud vaid ilusa aiaga. Shirley on perekonna noorim võsu, vanem vend Jackie on juba üle 20 aasta vana ja õpib ülikoolis. Shirleyd saadab alati ema, olgu kas kooli või filmiateljeesse. Shirley armastab väga ema ja ema armastab Shirleyd. Tema päev ei erine kuigi palju teiste laste omast. Hommikul tõuseb ta juba kell 7, aga õhtul läheb ta väga vara magama — mis teie arvate, juba kell 8. Shirley lemmiktoiduks on rohelised oad, spinat ja puder. Lihatoitud Shirleyle ei meeldi. Shirley armastab väga õppida, isegi pühapäeval ei jäta ta kooliüles-andeid tegemata. Tantsima õppis Shirley juba 3-aastaselt. Mida siis veel — ah jaa, Shirley ei karda põrmugi ükski olla kottpimedas toas, samuti naerab ta tontide üle.

Kuna toimetus mulle seekord rohkem ruumi ei saa lubada, siis jällenagemiseni järgmises numbris.

Filmionu.

Meie piltidel:

Vasemal: Olav Tallinnast, vahetaks meelsasti mõne teise „Päikese Klubi“ liikmega kirju.

Paremalt: Maret Tartust, palus toimetust kõigile „Päikese“ lugejatele tervitusi edasi anda, enese ja Tooma poolt. Viimane oleks seda muidu isegi teinud, aga ta ei oska veel selgesti rääkida. Ainult Maret ja ema saavad ta sõnadest aru.

„Päikese Klubis“ avaldatakse teadaandeid, korraldatakse võistlusi, ilmutatakse aasta- tellijate ülevõtteid ja avaldatakse kirja-

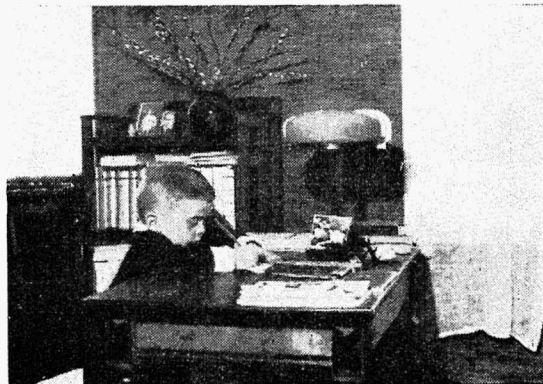
vahetust soovijate aadressid. Eritiselt tullakse vastu margikorjajaile. „Päikese Klubi“ liikmeks loetakse kõik poolaasta- ja aastatellijad.

„Päikese“ ilukirjanduslik võistlus

Käesolevaga „Päike“ korraldab ilukirjandusliku võistluse nende „Päikese“ tellijate vahel, kes ajakirja on tellinud vähemalt 3-ks kuuks. Osavõtjad peavad hiljemalt 1. märtsiks s. a. saatma lühijutu, mis sisaldab vähemalt 150 „Päikese“ trükirida. Ainevalik on vaba, kuid ei tohi kasutada võõrast ainet, teistelt maha kirjutada ega tõlkida. Jutustiste teemaks võib olla väljamõeldud aine, veel parem on aga mõni huvitav juhtumine enda elust.

Auhindadeks jagatakse: 1) Raamatukogu parimast eesti noorsookirjandusest kr. 30 väärtuses; 2) fotoaparaat; 3) käe- või taskukell.

Auhinnatud tööd avaldatakse järjekorras „Päikeses“, samuti avaldatakse auhinna saa-

Lauri Tartust lahendab „Päikesele“ mõistatusi ja soovib vahetada teiega Eesti marke teiste riikide omade vastu.

nute nimed ja pildid. Töö tuleb kirjutada lehe ühele küljele, varustada täie nime, aadressi ja vanusega.

EELTEADE: Järgmises numbris uus, huvitav võistlus!

„Päikese“ ringhääling

Palume „Päikese“ lugejaid saata vastused järgmistele küsimustele:

- 1) Mis meeldib teile „Päikeses“?
- 2) Mis meeldivad teile rohkem, kas fotod või joonised?
- 3) Kas soovite „Päikeses“ pikemat ja põnevamat juttu, mis järgneks mitmes numbris?

4) Milliseid täiendusi ning uudiseid tahaksite leida „Päikeses“?

5) Kas teid huvitavad võistlused?

Eeltoodud küsimustele vastata soovijail palume kirjad saata hiljemalt 5. veebruariks s. a. toimetusele, märkides üles kirjapögnale „Ringhäälingule“. Ärge unustage juurde lisamast täit aadressi ja vanust!

Postmarke soovivad vahetada:

Orvik Tallinnast: Eesti omi Kanada ja P.-Ameerika Ühendriikide markide vastu.

Ag u Nõmmelt: Vene ja Saksa marke Austraalia markide vastu.

Hillar Pärnust: soovib Prantsuse ja Vene marke.

Kirjad Orvikule, Agule ja Hillarile saata „Päikese“ toimetusele poistele edasisaatmiseks.

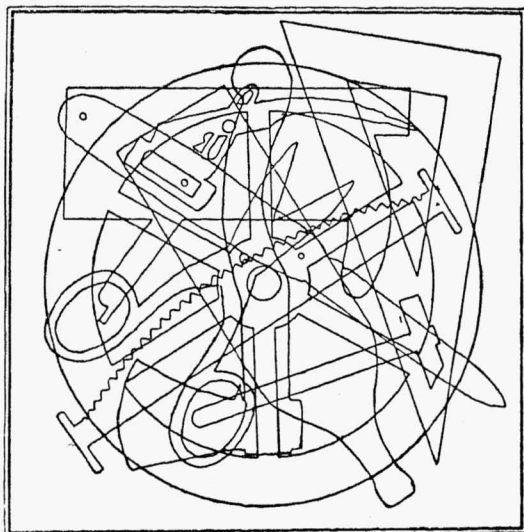
Tutvuge

„Päikese“ tellimistingimuste ja tellijate vahel jagatavate kinکیدega kaaneküljel

Mõista, mõista, mis see on!

Ihnsa mehe joonistus.

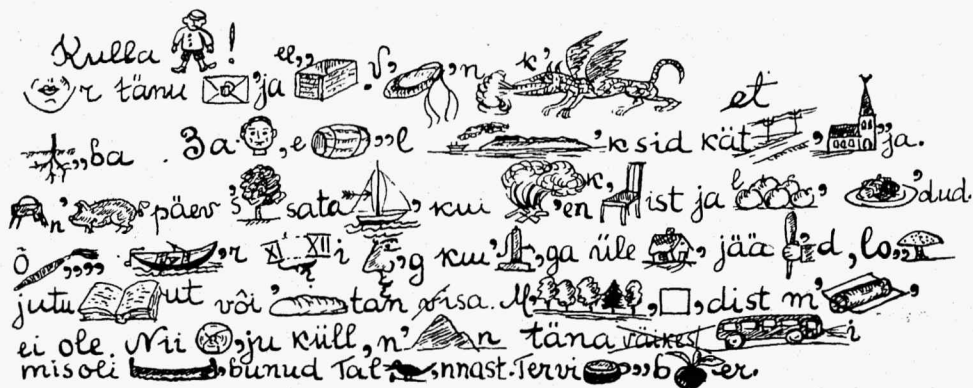
Kõrvalolev joonis tundub kindlasti esimesel vaatamisel natuke imelik olevat. Aga kui ma ära ütlen, et selle joonistas üks väga ihne mees, siis keegi enam nii väga ei imestugi. See mees armastas alati istuda laua taga ja kriiputada paberile igasuguseid enese ümber leiduvaid asju. Talle tegi aga suurt muret, et pidi iga asja jaoks ära raiskama ilusa tüki ilusast paberit. See mure vaevas teda päevad läbi. Siis tuli ta aga ühel hommikul järsku heale ideele, kuidas kõik asjad, mis aga parajasti pähe tulid, maha joonistada, aga kõigi nende jaoks kokku tarvitada paberit üks ainus tükike.

Vaadake teraselt joonist ja lugege, kui palju asju ja missuguseid nimelt oskas ihne mees paigutada ühele ainsale paberilehele.

Venna vastus Kaarlile.

Kui Peeter hakkas Kaarli kirjale vastust kirjutama, siis ta mõtles, et ega minagi ole maastleitud mees. Et las murrab tema minu kirja kallal ka pead, nagu mina tema oma juures vaeva nägin. Ühtlasi otsustas ta oma kirja veel natuke keerulisemaks teha kui oli venna oma. Ja see saigi tükk maad raskem. Kui Kaarel kirja kätte sai, siis, ehkki ta oli nihukese kirjatüübi algataja, murdis selle kallal pead tervelt pool tundi.

Proovige, kui ruttu teie saate selle kirja lugemisega hakkama.

Jõevaim ja rätsep

Vanasti elas Pärnus, teispool nahksilda, verivaene rätsep. Kui tal kõht tühjaks läks, istus ta sillaäärde kalu õngitsema, ise valjult kurtes oma saatust. Korra aga jäi tema õng Jõevaimu lõpuste taha kinni.

„Ahah,“ ütles rätsep ja hakkas Jõevaimu veest välja tirima. Jõevaim paluma: „Kulla nõelakuningas, lase mind lahti. Siis õpetan, kuidas ruttu saad püstirikkaks.“

„Olgu,“ ütles rätsep. „Mida hakkangi sinuga peale? Oleks sa veel siiakala või angerjas! Aga raha on mul hädasti vaja, tahan osta uue õmblusmasina, kolmekordse maja ja auto.“

„Seda kõike saad,“ vastas Jõevaim. „Korja kogu oma rahatagavara kokku ja tee üks käik üle silla. Pane tähele, rahasumma muutub sinu taskus kahekordseks. Käi üle silla niipalju kui jaksad, iga kord kahekordistub sinu raha. Aga pea meeles, et iga kord üle silla jõudes pead minule jökke viskama 24 senti — see on tühine summa. Kui sa seda ei tee, kaob nõidus!“

Rätsep laskis Jõevaimu lahti ja plagas koju. Võttis ahjult suka seest kogu oma raha ja jooksis üks kord üle silla. Katsus kähku taskut — tõepoolest raha oli poole rohkem. Nagu kästud, viskas rätsep 24 senti vette. Teist korda üle silla minnes jällegi rahasumma kahekordistus ning rätsep viskas 24 senti jökke. Tegi käigu kolmatki korda, aga kui ta 24 senti oli vetevaimule visanud, vaene rätsep kohkus kangesti — tasku oli tühi. Ei olnud seal sentigi.

„Vana petis,“ pahandas rätsep ja kratsis nõutult kukalt.

Kui palju oli rätsepal raha taskus enne esimest korda üle silla minekut? Mis teie arvate? Ja kas vetevaim tüssas rätsepat?

*

Jänes sörkis ühel ilusal talveööl rõõmsalt mööda välja. Tal oli ka täielik põhjus rõõmus olla, sest oli parajasti paljaks koorinud Tagametsa talu kolm noort õnapuud, mistõttu ta kõht oli üle hulga aja jälle päris täis. Tagametsa popsist möödudes ta aga kuulis kahe kurja koera vihast haukumist, mistõttu ta koledasti ehmus ja pistis jooksmas nii ruttu kui ta jalad veel võtsid, otsejoones Tagametsa popsikoha taga algavasse metsa. Ta jooksis ja jooksis, jõudis ikka sügavamale ja sügavamale metsa,

RISTSÕNAMÕISTATUS.

Põikread: 1. On kord igal lillil. 2. Moodustab hulganaha metsa. 3. Tüdruku nimi. 6. Valmista varrastel. 9. Raismik. 10. Tüdruku nimi. 11. Tuulepuhang. 12. Hüüatus. 13. Väike praevorst. 16. Küsimus. 17. Naeru esile kutsuv jutustus. 19. Isamaa. 23. Õnnestumine. 24. Siduv sõna. 25. Ka (pikemalt). 26. Maitseb enam kui leib. 27. Kosumisele viima. 30. Kaelas kantav ehe. 31. Lambatall. 33. Missugusena armastame end ehtida? 34. Minul. 35. Teine vanematest. 36. Meie. 37. Nema. 38. Tõinates. 39. Suuremaks sirguma. 41. Tavaline lühend sõnast evangeelne. 42. Minu. 44. Teeb iga toidu maitsevaks. 46. Mis kerkib suveöödel veekogudest? 47. Keegi teine. 48. Minus. 49. Kelle paneme aadikusse? 50. Mitte üldsuse oma.

Püstread: 1. Tarvilik raamat koolis. 3. Käesoleva ristsõnamõistatuse kuju. 4. Kodulind. 5. Maakeri valitsejad. 6. Kutsun kassi. 7. Äkiline mõte. 8. Sõltumatu. 14. Ühendav. 15. Tema. 18. Siduv sõna. 19. Tekib haigusena silmale. 20. Hüüatus. 21. Truu. 22. Hüüatus. 25. Kellel. 28. Mitte kallis. 29. Nõu. 30. Küsimus. 31. Loom, keda kardetakse nõelamise pärast. 32. Millega on igas riigis kord kindlaks määratud? 34. Mees, kes teenib merelaevadel. 40. Vastand pealmisele. 43. Teisuguseks tegema. 45. Sinu.

*

Laine ja Miku vanaema suri pühapäeval täpselt aasta eest. Tema surma aastapäeval läksid lapsed emaga vanaema hauda vaatama ja panid sellele põlema kümme küünalt. Kolm küünalt puhus tuul ära. Mitu küünalt jäi järele?

kuni saabus ühe posti juurde, millele oli maalitud musta värviga number kakskümmend neli. Ja siis hakkas jänest järsku jooksuma metsast välja. Mis teie arvate, mispärast?

Suur Karu Viljandis. Sinu pilt on väga kena, kuid kahjuks meie ei saa seda trükkida, sest ta pole klišeekõlvuline. Joonista selsamal teemal tušiga ja saada meile uuesti.

Ras Kassa Võrus. Sa oled ju ühes teises meie lasteajakirjas ilmunud jutu peaaegu sõna-sõnalt maha kirjutanud ja saadad nüüd oma nime all „Päikesele“. See on sinust väga inetu, küllap isegi tead, mispärast. Ja pea meeles, et meie tegevtoimetaja loeb kõiki ajakirju ja ajalehti — nii tuli ka sinu patt päevavalgele. Ära seda enam tee!

O. K. Tallinnas. Sinu lauulu avaldame edaspidi. On väga kena.

Piloot Tartus. Lennukimudeli valmistamise õpetuse toome kevadel. Praegu harrasta suusatamist!

Anni Abjas. Peame silmas!

Kõigile teadmiseks. Toimetusele kirja saatel palume „Päikesel“ sõpru alati ära tähendada õige nimi, vanadus ja elukoht. Ainult varjunime all saadetud kirju ei saa toimetuses kahjuks arvestada.

Eelmises numbris ilmunud ülesannete lahendused.

Õigeid lahendusi ülesannetele saabus nii palju, et meie kuidagi ei saa ära trükkida kõikide lahendajate nimesid, see võtaks meil jälle hulga ruumi. Õnehaldjas avaldab kõigile tehtud töö eest südamlikku tänu.

Käesoleva numbri mõistatuste ja ülesannete lahendused palutakse saata hiljemalt 10. veebruariks toimetusele, Tallinn, pk. 462. Õieti lahendajate vahel jagatakse välja järgmised auhinnad: 1) Mark Twaini „Huckleberry Finni seiklused“; 2) suur karp head šokolaadi; 3) „Päikesel“ aastatellimine; 4) karp värvipliiatseid.

Eelteade:

Järgmine „Päikesel“ number ilmub meie riigi 20. aastapäeva puhul eriti mitmekesise sisu ja kauni välimusega.

„PÄIKE“ ilmub üks kord kuus. Tellimishinnad: 12 kuud — kr. 3.50, 6 kuud — kr. 1.80, 3 kuud — kr. 0.90. Üksiknumber kr. 0.35. Kuulutuste hinnad: kaantel 2. külj kr. 120.—, 3. külj kr. 100.— ja 4. külj kr. 160.—. Tekstis 1/4 lk. kr. 180.—, 1/2 lk. kr. 90.—, 1/4 lk. kr. 45.—. Kuulutusi võtab vastu reklaamikeskus „Reka“, Tallinn, V.-Posti 1 ja abitalitus Tartus, Suurturg 15—1.

Tegev ja vastutav toimetaja L. Tigane. Peatoimetaja ja väljaandja K. S. Einer. Kirjastus „Kuldkiiri“. Posti jooksev arve nr. 737. Toimetuse ja talituse: Tallinn, Endla 52-a—1. Tel. 410—47. Abitalitus: Tartu, Suurturg 15. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised ja ajakirjandusekontorid. — Tarvitamata käsikirjad tagastatakse, kui neile on juurde lisatud vastaval arvul postmarke.

Postiaadress: „Päike“, Tallinn, pk. 462.

Seekord Õnehaldjas jagas auhinnad järgmiselt: 1) M. Twain'i Tom Sawyeri seiklused — Hilja Järvesoon, Imavere as.; 2) vesivärvid — Helga Kraan, Tallinn; 3) doomino või male — Vello Jõks, Tartu.

Ristsõnamõistatuse lahendus:

Põikread: 1. Õpetaja. 6. Talu. 9. Lehte. 11. Uni. 13. Vuih. 14. Raks. 16. liik. 17. Mees. 20. Neer. 23. Peied. 25. Uss. 27. Nisu. 28. Luuk. 30. Mis. 31. Ungas. 33. Alam. 35. Au. 37. Udune. 39. Ahi. 41. Unus. 42. Male. 44. Aga. 45. Anuma. 47. Tare. 48. Rakvere.

Püstread: 1. Öppur. 2. Et. 3. Tal. 4. Alev. 5. Juhul. 7. Rehkendusülesanne. 8. Enam. 10. Tiik. 12. Iken. 15. Seep. 18. Seen. 19. Lauluraamat. 21. Riim. 22. Asun. 24. Esik. 26. Suga. 29. Kalu. 32. Sadu. 34. Muna. 36. Uhan. 38. Nuga. 40. Iluta. 43. Emak. 46. Arv.

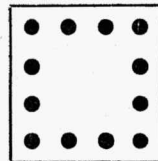
Naljakas kiri kõlas järgmiselt:

Armas Peeter!

Sain Sinu kirja eile. Meie maja asub üks kilomeeter kirikust ja aed piirab õue, mille taga on suur järv, kust sulane tihti püüab kala. Meie aia ääres algab mets, sealte töime sügisel mitu korvitäit seeni. Täna ajas kass ümber tindipoti ja tegi minu raamatule suure pleki. Jõululaupäeval sõidan rongiga linna. Siis teeme jõulupuu. Isa kingib sulle kelgu ja mulle suusad. Too mulle kaasa noorte ajakiri „Päike“, Jaanile aga väike sõjalaev ja üks mängukahur.

Tervitab Kaarel.

Ants ja Kaarel istutasid kuused aia ümber niiviisi:

„PÄIKESE“ ÕNNEHALDJAS

jagas eeltellimiste kingid,

mis välja kuulutatud ajakirja detsembrinumbris, järgmiselt:

1. Raamatukogu — J. Kulli, Rakveres.
2. Fotoaparaat — K. Hirvelaan, Tallinnas.
3. Suusad ja suusakepid — Hilja Järvessoon, Viljandimaal.
4. Suusadress — J. Leppik, Tallinnas.
5. Suusasaapad — E. Kuusik, Tallinnas.
6. Soome saan — E. Vieveger, Viljandis.
7. Uisud — Kiira Lukin, Petseris.
8. Male — A. Kott, Narvas.
9. „ — A. Parve, Viljandis.
10. Täitesulepea — E. ja A. Tobiased, Tallinn.
11. Jalgpall — P. Tõldsepp, Tartumaal.
12. Vesivärvid — M. Jääger, Tartus.
13. Värvipiilitsid — V. Allan, Harjumaal.
14. Kilo šokolaadi ilukarbis — L. Tamm, Tallinnas.
15. 2 kilo kompvekke — M. Paju, Jõgeval.

„Päikese“ aastatellimine:

16. A. Mägi, Viljandimaal.
17. M. Krull, Pärnus.
18. E. Mets, Virumaal.
19. J. Schütz, Tallinnas.
20. A. Reiman, Tallinnas.
21. H. Nurk, Tartumaal.
22. H. Padrik, Tallinnas.
23. Ü. Kask, Pärnumaal.
24. M. Pärn, Viljandimaal.
25. E. Steinberg, Järvamaal.

„Päikese“ aastakäigu iluköide:

26. V. Laur, Virumaal.
27. H. Rammo, Pärnumaal.
28. V. Reinvaldt, Tartus.
29. Raudteelaste kult. haridusühing „Raudam“.
30. R. Jaska, Kuressaares.
31. A. Erm, Virumaal.
32. O. Lutter, Tallinnas.
33. A. Toomingas, Petserimaal.
34. M. Lippmaa, Pärnus.
35. V. Kõiv, Viljandimaal.

Mänguauto:

36. E. Tamm, Tallinnas.
37. E. Tomberg, Järvamaal.
38. Ü. Käi, Tallinnas.
39. H. Sepp, Harjumaal.
40. H. Solfri, Tallinnas.

Peenrahakott:

41. M. Rebane, Tartumaal.
42. R. Lepik, Tartus.
43. T. Kaevapalu, Tallinnas.
44. E. Sild, Virumaal.
45. H. Purgats, Tallinnas.
46. L. Uster, Tallinnas.
47. V. Kaasik, Tartumaal.
48. R. Vunk, Viljandimaal.
49. K. Lepik, Tartus.
50. E. Palu, Tartumaal.

Neid eeltellijaid, kes ei kuulu ülalmainitud õnneseehte hulka, lohutab „Päikese“ Õnnehaldjas sellega, et lubab neid mõni teine kord meeles pidada, juhul, kui avaneb mõni soodus võimalus selleks.

Kingid antakse välja peale 25. jaanuari „Päikese“ talitusest iga päev kl. 10—12-ni. Neile, kel pole võimalik ise järele tulla, saadab talitus kingid saatekuludeta koju sellekohase soovi peale, mida palume talitusele aegsasti ära saata.

Järgmises numbris toome ära suuremate auhindade saajate pildid „Päikese Klubi“ osakonnas.

Tervitades kõiki „Päikese“ sõpru

„Päikese“ talitus.

d. -

Ar 932 P
Päike

„Päike“ toob päikesepaistet igasse perekonda!

1938. a. „PÄIKESE“ 1938. a. aastatellimine

on parim kink, mida vanemad oma lastele võivad teha.

„Päikese“ sõprade arv kasvab iga päevaga, oodates igatsusega järgmist numbrit, mis toob uut, ilusat, huvitavat ja üllatavat oma noortele lugejatele, kuid ka nende vanemad ei saa „Päikest“ läbi lugemata kõrvale panna.

**Isad, tellides endale ajalehti, ärge unustage „Päikest“!
Emad, tellides endale ajakirju, ärge unustage „Päikest“!**

„Päike“ on teie laste suurajakiri.

Väikese tellimiskulu teeb tuhandekordselt tasa õnnelik ja tänulik pilk teie laste särasilmis.

„Päike“ ilmub kord kuus, aastas 12 numbrit.

„Päikese“ tellijaile hinnata kaasandena ilmub käesoleva aasta lõpul

1939. a. „Päikese“ kalender, värvitrukis, suurte üllatustega.

„Päikese“ tellimishinnad:

3 kuud — kr. 0,90 6 kuud — kr. 1,80 12 kuud — kr. 3,50

Nende vahel, kes oma poolaasta- või aastatellimise ära annavad hiljemalt 25. veebruariks s. a., jagatakse välja kogusummas

20 väärtuslikku kinki:

1. Raamatukogu parimast 3 viimase aasta jooksul eesti keeles ilmunud laste- ja noorsookirjandusest kr. 30.— väärtuses.
2. Fotoaparaat.
3. Tsirklikast.
4. Hea käe- või taskukell.
5. Käsipall.
6. Mänguraudtee ühes rööbastega.
7. Suur nukk, liikuvate silmadega.
8. Suur karp head šokolaadi.
9. Vesivärvid.
10. Täitesulepea.
- 11—16. „Päikese“ aastatellimine.
- 17—20. „Päikese“ 1938. a. aastakäigu tasuta iluköide.

Kingisaajate nimed avaldatakse „Päikese“ märtsinumbris.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised, selleks volitatud tellimiste vastuvõtjad üle maa, ajakirjandusekontorid ja paljud raamatukauplused.

**Igaüks tellijaist võib saada „Päikese“ Õnehaldja kingi osaliseks.
Seepärast rutake tellimisega.**

Tellijailt, kes juba ostnud jaanuarinumbril, võtab talitus selle soovi korral, kui see on rikkumata, tagasi.

Kirjade aadress: Ajakiri „Päike“, Tallinn, pk. 462.

Tellijatele toob post ajakirja täpselt ja kiirelt koju!